

PRENUMERATA:

W Łodzi z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym mies. zł. 4.10. Zamiejscowa zł. 5. Zagraniczna zł. 6. Odniesienia do domu 40 groszy. Prenumeratę można odmówić tylko 1 każdego miesiąca bezpośrednio w adm. pisma.

OGŁOSZENIA:

W tekście 50 gr., nadesłane 40 gr. za wiersz 1 milim. 1 lam (strofa 4 lamy). Zwykłe 12 gr. za wiersz 1 milim. 1 lam (strofa 10 lamów). Nekrelogi po 40 gr. za wiersz 1 milim. (strofa 4 lamy). Drobne ogłoszenia 15 gr. za słowo. Poszukiwanie pracy 10 gr. za słowo.

Konto czekowe w P.K.O. Nr. 65,210

HASŁO ŁÓDZKIE

Ogłoszenia firm samiejacowych - 50 proc. drożej od cen miejscowych. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany, co bez uprzedniego zawiadomienia. Za terminowy druk ogłoszeń komunikatów i ofiar administracji nie odpowiada.

Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium, uważane są za bezpłatne.

Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.

Fomyli, które nasadziły się na miesiąc trójci ogłoszenia nie upewnijają do badania zawrta i spisy lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15.
Telefony: Redakcja 181-06, Administracja 163-66.

CENA 20 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 6-7 wiecz.
Sekretariat czynny od godz. 12-1 w poł. i od 6-7 wiecz.

PLK. SŁAWEK TWORZY RZĄD DYMISJA GABINETU MARSZ. PIŁSUDSKIEGO

nastąpi wtedy, gdy lista rządu plk. Sławka będzie gotowa

W skład nowego gabinetu ma wejść gen. Norwid-Neugebauer

W centrali i na placówkach M. Z. S. zajdą poważne zmiany

WARSZAWA, 28.11. Na poufnym posiedzeniu Rady Ministrów, które odbyło się wczoraj **MARSZAŁEK PIŁSUDSKI NA WSTĘPIE WYJAŚNIŁ, ŻE BĘDZIE ZMUSZONY PODAĆ SIĘ DO DYMISJI**, wraz z całym gabinetem.

Jedynym powodem, który go do tego zmusza jest to, że **STAN JEGO ZDROWIA I ZMĘCZENIE** nie pozwala Mu liczyć na to, by móc pracować tak dużo, jak tego wymaga urząd prezesa Rady Ministrów.

Marszałek Piłsudski zaznaczył przytem, że już powiadomił o tem Pana Prezydenta i że wybór Pana Prezydenta padł na p. **WALEREGO SŁAWKA JAKO PRZYSZŁEGO PREMIERA**.

Pan Marszałek dodał, że zostawi p. Waleremu Sławkowi dosyć czasu na to, by mógł sformułować gabinet.

Obecny więc gabinet **PODA SIĘ DO DYMISJI** wtedy, gdy p. Walery Sławek będzie gotów z formowaniem nowego gabinetu. (PAT)

* * *

Korespondent nasz telefonuje z Warszawy:

W kołach politycznych twierdzą, że w skład nowego rządu wejdzie większość dotychczasowych ministrów tak, że będzie to raczej jedynie rekonstrukcja gabinetu.

Rekonstrukcja ta, poza osobą premiera, objęłaby tylko niektóre teki.

W związku z tem wymieniają w kołach rządowych jako jednego z przyszłych członków wybitnego generała, technika - inżyniera gen. **Norwid-Neugebauera**.

Od tygodnia już niemal mówi się o zmianie teki Ministerjum Spraw Wewnętrznych; Podobno gen. Składkowski miał wy-

razić kiedyś zdanie, że wolałby opuścić obecny swój posterunek; Podobno również czynnik, z których zdaniem minister Spraw Wewn. najbardziej się liczy, pozostawił mu zupełną swobodę decyzji.

Wszystko to dało powód, by w luźnych rozmowach politycznych zaczęto wymieniać nazwiska ewent. następców po gen. Składkowskim; mówi się więc o min. Prystorze, o obecnym wicemin. Pierackim i t. d.

Posiedzenie Państw. Kom. Wyborczej w sprawie podziału mandatów do Senatu

Dowiadujemy się, że w poniedziałek dn. 1 grudnia r. b. odbędzie się posiedzenie Państwowej Komisji Wyborczej pod przewodnictwem Generalnego Komisarza Wyborczego sędziego Giżyckiego.

Posiedzenie poniedziałkowe Państwowej Komisji Wyborczej poświęcone będzie dokonaniu podziału mandatów do Senatu z list państwowych.

Posiedzenie rozpocznie się o godzinie 10-ej rano. Jak wiadomo, we wtorek dn. 2 b. m. upływa ostateczny termin składania na ręce Generalnego Komisarza Wy-

borczego oświadczeń osób wybranych do Sejmu lub Senatu z kilku list okręgowych, względnie z listy państwowej i list okręgowych o tem, który mandat przyjmują.

W braku takiego oświadczenia Generalny Komisarz Wyborczy uważać będzie danego posła czy senatora za wybranego z listy okręgowej, a jeśli byłaby dana osoba wybrana z kilku list okręgowych - to będzie się ją uważało za wybraną z tej listy okręgowej, na którą oddano największą liczbę głosów. (ISKRA)

Rzecz ta nie jest zdecydowana, a rozwiązanie zagadnienia teki ministra Spraw Wewn. będzie niewątpliwie do ostatecznej chwili tajemnicą między przyszłym premierem Sławkim a osobą zainteresowaną.

Mówi się również o zmianie w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, mianowicie że na miejsce wicemin. Wysokiego wchodzi zast. obecnego premiera plk. Beck.

Ta plotka ma tyle prawdy w sobie, że min. Beck ustępuje z prezydium Rady ministrów łącznie z Marszałkiem Piłsudskim.

Jakie natomiast funkcje będzie pełnił w najbliższej przyszłości - tego nikt nie wie. Możliwe, że zostanie ambasadorem w Londynie. Następcą p. Becka w prezydium Rady min. będzie pułk. Schatzel, który ma otrzymać nominację na podsekretarza stanu.

Do kompleksu pogłosek dochodzi jeszcze plotka, że na miejsce ministra Robót Publicznych p. Matakiewicza miałby wejść gen. Norwid-Neugebauer. Plotka ta jest tak świeża, że trudno ją w jakikolwiek sposób uzasadnić.

OLBRZYMI WYLEW WARTY

**Koło, Konin oraz szereg wsi — zagrożone powodzią
80 domów zalanych — 800 osób bez dachu nad głową**

Woda rzeki Warty przerwała główny wał we wsi Litonierów gminy Koźmin i grozi zalewem tam we wsiach Zagaj, Walentynów i Brody powiatu kolskiego.

Wały od wsi Osina do wsi Brody są również zagrożone. Na wieść o tem starosta kolski p. Woyciechowski powołał „Powiatowy Komitet Ratowniczy“, który składa się z sekcji technicznej w osobach p. starosty Woyciechowskiego, komendanta powiatowej P. P. p. Kwiatkowskiego, inż. Kulejowskiego, dr. Wołosnickiego i komendanta P. W. por. Olejnika, oraz sekcji społeczno-ratowniczej w skład której wchodzi Czerwony Krzyż i Opieka nad

matką i dzieckiem.

Będzie niesiona pomoc poszkodowanym powodzią. W razie zagrożenia powodzią zarządzona będzie ewakuacja mieszkańców terenów zalanych wodą. Do pracy mają być pociągnięte Przysposobienie Wojskowe, Wychowanie Fizyczne oraz Organ. Straży Pożarnej. Akcją ratowniczą kieruje starosta p. Woyciechowski objeżdżając zagrożone tereny.

Stan wody na Warcie stale się podnosi a wysokość poziomu wody jest tak wysoka jak nienotowana od wiosny 1924 roku i sięga 3 m. 75 cmt. ponad poziom normalny.

W ostatniej chwili donoszą, że powódź gwałtownie przybiera.

W gminie Koźmin woda zalała 80 domów. Ludność chroni się na pagórki, sterczące jak wyspy nad poziomem wody.

Przybór wód nastąpił tak szybko że mieszkańcy zagrożonych chat zdążyli uratować jedynie i to tylko częściowo żywy inwentarz.

Dotychczas 800 ludzi pozbawionych jest dachu nad głową. Rząd pośpieszył powodzią z pomocą, asygnując pewne kwoty na wyżywienie ludności.

Z miast najbardziej zagrożone są: Koło i Konin.

W Kole woda przerwała tamę koło Zamku i zalała ulicę Okólną oraz Górną Wieś.

Komitet Ratowniczy, pracujący pod kierunkiem starosty Woyciechowskiego wysłał dziś autobusy z żywnością. Do niektórych okolic prowiant trzeba wieść 12 km. łódką, gdyż drogi lądowe są zupełnie zalane. Z ekspedycją prowiantową udają się do okolic, dotkniętych powodzią, p. red. Milewska i naczelnik straży p. Ogórek.

Należy podkreślić, że wszystkie warstwy społeczne m. Koła, reprezentowane w Komitecie Ratowniczym dokładają starań, aby przyjść z pomocą powodzią.

UROCZYSTOŚCI 100-letniej rocznicy Powstania Listopadowego

WARSZAWA, 28.11. Uroczystości 100-letniej rocznicy Powstania Listopadowego rozpoczęły się dzisiaj o godz. 19 w Łazienkach, uroczystym apelem poległych podchorążych w roku 1830. Przed historyczną kordęgardą ustawiły się bataliony szkół podchorążych oraz pluton piechoty w mundurach z roku 1830. Po zdaniu raportu Dowódcy I Korpusu gen. Wróblewskiemu, nastąpiło odczytanie nazwisk poległych w wojnie 1830 roku podchorążych. Uroczystość zakończyła modlitwa za poległych przed stu laty towarzyszy broni. (PAT)

KIEPURA

wystąpi w Poznaniu

POZNAN, 28.11. Dyrekcja poznańskiej Opery pozyskała na 1 występ słynnego śpiewaka polskiego Jana Kiepurę. Jan Kiepura wystąpi 30 b. m. w „Tosce“, poczem odjedzie do Berlina. (PAT)

Nota niemiecka przeciwko Polsce będzie dziś wręczona sekretarzowi Ligi Narodów

GENEWA 28.11. Szwajcarska Agencja Telegraficzna donosi, że nota rządu niemieckiego zwracająca się do Sekretarza Generalnego Ligi Narodów z prośbą, aby sprawę pokrzywdzenia mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku, postawił na porządku dziennym styczniowej sesji Ligi Narodów — doręczona zostanie w Genewie w sobotę. Opublikowanie jej nastąpi dopiero wtedy gdy wszystkie rządy reprezentowane w Radzie Ligi otrzymają

jej odpisy.

Rząd niemiecki ma się podobno powoływać na art. 72 Konwencji Górnośląskiej, który pozwala każdemu z członków konwencji mieszać się do spraw, z nią związanych. Wprowadzenie sprawy pod obrady zależy od Rady Ligi, która na swem poufnym posiedzeniu o tem zdecydowała. Na posiedzeniu tem przewodniczyć ma według alfabetycznego porządku przedstawiciel Niemiec.

Niema i nie będzie nigdy mowy o „rewizji” granic polskich!

Odezwa Zw. Powstańców przeciwko germanizacji Śląska

KATOWICE 28. 11. Na Górnym Śląsku okazała się dziś odezwa powyborcza wydana przez Zarząd Główny Związku Powstańców Śląskich, stwierdzająca na wstępie, że minione wybory do ciał ustawodawczych skończyły się sromotną klęską Niemczyzny i wykazały przed światem bezsprzeczną polskość ziemi śląskiej.

Obecnie przed powstańcami śląskimi, których praca walczy przyczyniła się do zwycięstwa polskości — czytamy w odezwie — stają nowe zadania: — praca oświatowa, która wnikać musi tam, gdzie dotychczas jeszcze znajdują się umysły, ulegające długoletniemu procesowi systematycznej germanizacji.

Powstańcy! — głosi dalej odezwa — jeszcze raz podkreślamy, że akcja nasza nie jest skierowana przeciwko tej lojalnej mniejszości, która się pogodziła z wieczną nierozdzielnością ziemi śląskiej z Polską. Nie pozwolimy jednak na deprawowanie społeczeństwa naszego przez nie sumiennych agitatorów, uprawiających robotę antypaństwową. Nie pozwolimy nigdy na germanizowanie ludności polskiej przez terror gospodarczy wysłanników Berlina, nie pozwolimy na sztuczną germanizację przez przekupstwa i inne sztuczki folksbundowe.

Niewątpliwa polskość Śląska, którą wykazały ostatnie wybory jest naszą odpowiedzialnością na pogroźki i prowokacje. Niech świat cały dowie się, że niema i nie będzie nigdy mowy o „rewizji” granic polskich.

Powstańcy! Wyrażamy wam uznanie za zimną krew, którą zachowaliście wobec ohydnych morderstw dwóch uczestników powstań przez bojówkarzy Berlina i Moskwy.

Powstańcy! Zrozpaczeni dotkliwą klęską agitatorzy niemieccy pozwalają sobie na zarzut jakobyśmy uprawiali terror. Odpierajcie te wszystkie zarzuty godnie i poważnie. My dobrze wiemy, gdzie siedzą teroryści, szczególnie teroryści gospodarczy. My możemy na nich wskazać, bo wiemy ile ludzie nasi od nich wycierpieli. My możemy wskazać na takich reichsdeutsche rów, którzy zwalniali robotnika polskiego z pracy za to, że oddał on jawnie głos na listę Nr. 1.

RZĄD ANGIELSKI uratowany

LONDYN, 28.11. Na wczorajszym nocnym posiedzeniu Izba Gmin 299 głosami przeciw 234 odrzuciła wniosek nieufności dla rządu, zgłoszony przez konserwatystów.

Przed głosowaniem poseł robotniczy Simmonds, podrażniony obelżką uwagą, uczynioną pod adresem ministra Snowdena przez konserwatystę Wintertona, uderzył go teczka w twarz.

Posel Winterton nie zareagował na tę obrazę. Incydent został załatwiony w ten sposób, że poseł Simmonds przeprosił publicznie Wintertona za swe uniesienie.

BUNTY CHŁOPSKIE w Sowieciech

RYGA 28. 11. Dziennik „Janualatgalet” donosi że w okęgach Pskowskim, Ostrowskim i Opoczewskim wybuchły ponowne masowe powstania chłopskie. Powodem rozruchów są odbierania chłopom zapasów zboża i lnu przez ekspedycje sowieckie. Za opór została zniszczona wieś Korzyno, licząca 30 gospodarstw. Wszyscy mężczyźni zostali zesłani na Sybir. Więzienia w Ostrowsku i Pskowie są przepełnione. W klasztorze pod Ostrowskiem stworzono prowizoryczne więzienie. Powstanie nosi charakter zorganizowany. W szeregach oddziałów ekspedycji karnych daje się odczuć pewną chwiejność. (PAT)

REDUKCJE zarobków we Włoszech

RZYM 28. 11. Dzienniki donoszą, iż płace robotników portowych zostaną zmniejszone w granicach od 5—12%, pobory pracowników bankowych o 12%, zaś pensje administratorów i dyrektorów banków o 25%. (PAT)

Nie dajcie się sprowokować zarzutem terroru, a o każdym wypadku szykanowania donieście nam natychmiast.

Zarząd Główny Związku Powstańców Śląskich. (ISKRA)

Polskie Koleje Państwowe będą przedsiębiorstwem samodzielnym

WARSZAWA, 28.11. Według informacji dzienników warszawskich ma nastąpić wkrótce ogłoszenie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie koleje państwowe”. W myśl tego dekretu koleje państwowe będą wyodrębnione w samodzielne przedsiębiorstwo, którego zarząd prowizoryczny będzie powierzony ministrowi

Komunikacji. Ogłoszenie dekretu Pana Prezydenta poprzedzi wywołanie hipoteki „Przedsiębiorstwa kolei państwowych”. W księdze hipotecznej zapisany zostanie majątek kolei, którego całkowita wartość, według obliczeń ministerstwa Komunikacji, została ustalona w wysokości około 7 miliardów zł. (PAT)

Właściwe przyczyny ataków niemieckich Konsolidacja Polski pod rządami Piłsudskiego kładzie kres zakusom nacjonalizmu pruskiego

PARYŻ, 28.1. „Le Temps” poświęca wstępny artykuł stosunkom polsko-niemieckim w związku z wypadkami, jakie zaszły w czasie wyborów do Sejmu śląskiego.

PIERWSZE POWYBORCZE OBRADY KLUBU B. B. W. R. w SEJMIE.

W dniu wczorajszym odbyły się w gmachu sejmowym pierwsze powyborsze obrady klubu B. B. W. R. Na zdjęciu: pułk. Walery Ślawek, prezes klubu, pos. Jędrzejewicz, pos. Panoszek, prof. Makowiecki.

Trup na Bałuckim Rynku Nieznani sprawcy zbrodni zbiegli

Wczoraj około godziny 7-ej wieczorem, gdy ostatni przekupnie uprzęta swoje stragany, na samym środku rynku Bałuckiego w Łodzi, wywiązała się między trzema osobnikami awantura, w czasie której dwaj osobnicy wydobyli noże sprężynowe i rzucili się na trzeciego — jak się okazało 25-letniego Romana Olczyka zamieszkałego przy ulicy Zachodniej 20, kilkakrotnie karanego i znanego władzom śledczym, zadając mu cztery głębokie rany w okolice piersi, tak iż, ten stracił przytomność i padł na ziemię.

Nim liczni przechodnie zdążyli zorientować się w sytuacji, sprawcy rzucili się

do ucieczki w kierunku ulicy Limanowskiego.

Do ciężko rannego Romana Olczyka wezwano natychmiast pogotowie ratunkowe, lekarz którego stwierdził już tylko zgon Olczyka.

Wobec tego, że cały szereg przechodniów dokładnie opisał rysopis zabójców, policja wszczęła pogon i ujęła dwóch osobników, co do których zachodziło podejrzenie, że oni dokonali krwawych porachunków na osobie Olczyka.

Po przeprowadzeniu dochodzenia obu aresztowanych zwolniono. Policja nadal prowadzi śledztwo.

Pożar w fabryce Ossera Pastwą płomieni padła krochmalnia

Wczoraj o g. 4-ej po południu, w czasie gdy fabryka Adama Ossera, mieszcząca się przy ulicy Kilińskiego 225, w Łodzi była w pełnym ruchu, w oddziale krochmalni wybuchł pożar.

Wobec tego, że w oddziale tym znajdowało się szereg łatwopalnych materiałów, cały budynek w jednej chwili stanął w ogniu. Na widok wydobywających się płomieni, robotnicy tam zatrudnieni w szalonym popłochu rzucili się do ucieczki, alarmując straż ogniową.

Na miejsce pożaru wyruszyły natychmiast dwa oddziały straży ogniowej a

mianowicie III i IV, które pod komendą p. Fischera przystąpiły do akcji ratowniczej.

Dzięki usilnej akcji pożar po półtora godzinnej walce z szalonym żywiołem zdołano opanować. Pastwą płomieni padł budynek, w którym znajdowała się krochmalnia, wraz z całym urządzeniem. Dochodzeniem zostało ustalone, że pożar powstał wskutek iskry powstałej od tarcia maszyn.

Straty są dość znaczne, jednak dotychczas jeszcze nie zostały jeszcze ustalone.

NACZ. HOŁOWKO opuszcza stanowisko

Naczelnik Wydziału Wschodniego p. Tadeusz Hołowko, opuszcza zajmowane stanowisko z dn. 1 grudnia r. b. z powodu przyjęcia mandatu posła na Sejm.

STRZELANINA

na pograniczu sowieckim

WILNO, 28.11. Donoszą z pogranicza sowieckiego, że w dniu wczorajszym patrol KOPu w rejonie Dolhinowa zaalarmowany został gwałtowną strzelaniną po drugiej stronie kordonu.

Według wieści, które nadeszły, okazało się, że większa grupa włościan, złożona z kilkudziesięciu osób, usiłowała przekroczyć granicę. Włościanie napotkali jednak patrol sowiecki, który usiłował temu przeszkodzić.

Wywiązała się walka, w czasie której zabitych zostało 2 żołnierzy sowieckich, straty chłopów są nieznane. Włościanie rozproszyli się po okolicznych lasach. Władze sowieckie zarządziły akcję pościgową. (ISKRA)

skiego. Polemika jaka się wywiązała z powodu tych wypadków między Polską, a Niemcami, pisze dziennik, może tylko przyczynić się do zatrucia atmosfery politycznej w tej części Europy.

Służy ona zbyt bezpośrednio celom kampanji niemieckiej na rzecz rewizji granic, aby wierzyć można było w szczerość oburzenia, panującego w Berlinie z powodu incydentów, które mają miejsce wszędzie, gdzie kampanje wyborcze odbywają się wśród rozpalonych namiętności.

Jeżeli rząd berliński dąży do rozdmuchania całej tej sprawy, to ma to głównie miejsce dlatego, że wybory głęboko rozczarowały Niemców, gdyż dały Marszałkowi Piłsudskiemu zarówno w Sejmie, jak i w Senacie zupełnie dostateczną większość dla rządu i przeprowadzenia zmiany Konstytucji w duchu jego zamierzeń. Da to rządowi polskiemu po długich latach trwałość, zapewniającą ciągłość jego polityki.

Nic dziwnego, że nie w smak to jest Berlinowi, gdyż konsolidacja niepodległej Polski stanowi najpoważniejszą przeszkodę dla zakusów nacjonalizmu pruskiego.

Z drugiej strony niepokoi pangermanistów stale ubywanie mniejszości niemieckiej w Polsce. Niemcy rozumieją, że czas pracuje przeciwko nim i że z biegiem lat stanowisko niemieckie słabnie w tych ziemiach polskich, których zwrotu Niemcy żądają. (PAT)

POŻYCZKI dla samorządów

W poniedziałek dn. 1 grudnia r. b. odbędzie się w lokalu Polskiego Banku Komunalnego w Warszawie posiedzenie komisji specjalnej do udzielania samorządom pożyczek i zapomóg z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

Min. W. R. i O. P. p. Sławomir Czerwiński i wiceminister ks. Żongolłowicz opuszczają gmach Sejmu.

OSTATNI WYWIAD

Onegdajszymi wywiady Marszałka oczekiwany był przez opinię z wielkim zacięciem. Dla olbrzymiej bowiem części społeczeństwa, która uznała w Marszałku rozstrzygającego dla siebie autorytet w ocenianiu spraw publicznych, jego sąd o rezultatach wyborów ma niezastąpione znaczenie.

Wywiad czyni zadość tym wszystkim oczekiwaniom. Nie wiele słów poświęcono w nim rozpatrywaniu odniesionego zwycięstwa. Marszałek patrzy w przyszłość. O niej myśli, jej poświęca maximum uwagi.

Rekapitulacja zwycięstwa wyborczego zawarta została zaledwie w kilku słowach. „Mogę powiedzieć, że jesteśmy teraz wyjątkiem w całej Europie” — oświadcza Marszałek. W tych słowach zawarta jest cała radość, iż Polska pierwsza zdołała przełamać słabość wewnętrzną niemocy, płynącej z rozdarcia narodu i jego reprezentacji parlamentarnej przez liczne, słabe i nieodpowiedzialne partie.

„W wielkim chaosie i rozprężeniu, które ogarnęło po wojnie całą środkową i wschodnią Europę, chciałem właśnie z Polski uczynić ośrodek kultury, w którym rządzi i obowiązuje prawo”.

Jeśli ten cel został osiągnięty już w lutym 1919 pod względem formalnym, dopiero teraz stał się on realną prawdą co do treści. Wyprzedziliśmy nie tylko sąsiadów, wyprzedziliśmy Europę. Polska staje się centralnym punktem zainteresowania dla całego świata.

Temu olbrzymiej wagi i miary zadaniu poświęca Marszałek znaczną część swojej uwagi i cały onal wywiad wczorajszymi, za powiadając dalsze.

Pod względem formalnym Marszałek jest zdania, iż nowa sytuacja sejmowa stwarza nową podstawę dla przemysłów konstytucyjnych, które winny wypływać z konieczności koordynacji współpracy Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu i Sejmu.

Co do meritum na czoło wysunięty został postulat krótkiej konstytucji, wyzwolonej z „dziecinnych pieluszek”.

Marszałek upatruje w konstytucji „coś w rodzaju układu, coś w rodzaju kontraktu, pomiędzy trzema głównymi sprężynami, poruszającymi centralne państwo, coś w rodzaju możliwie ścisłego podziału funkcji państwowych między temi trzema sprężynami” (Prezydentem, Rządem i Sejmem). Ten punkt widzenia Marszałka ma dzisiaj niezmiennie licznych zwolenników w całym świecie, zarówno wśród wybitnych teoretyków prawa państwowego, jak wśród praktycznych polityków.

Co do treści Marszałek wysunął w wywiadzie dwa postulaty: 1) znieście

nia przywileju nieodpowiedzialności sądowej posłów, oraz 2) skurczenia omnipotencji ustawodawczej Sejmu w tem znaczeniu, by ministrom i rzą-

dowi pozostawiona została swoboda regulowania technicznej strony życia w drodze rozporządzeń.

W tej chwili należy tylko stwierdzić, iż weszliśmy w stadium rzeczowej pracy

nad konstytucją, w której Marszałek nie chce wprawdzie brać bezpośredniego udziału, lecz wysuwając swoje dezyderaty, nadaje jej swoją treść, którą obecnie komunikuje społeczeństwu.

H. B. D

„W kraju wszelkich możliwości”

Kino na śniadanie, sport na kolację — Młody Churchill w Ameryce
(Korespondencja własna)

Najbardziej zadziwiający przybysz z obcych stron w „kraju wszelkich możliwości” ogonki, gromadzące się przed kinami Nowego Jorku już w wczesnych

południowych godzinach. Podczas gdy wszyscy inni zdążają do pracy, przed kasami kinoteatrów wyczekują cierpliwie otwarcia gromady ludzi, skracających sobie oczekiwanie czytaniem poran-

nych pism, oglądaniem fotografii filmowych, lub przeglądaniem wystawionych obok za szybą recenzji.

Dla większości tych widzów kino poranne to zakończenie... dnia, po kolacji, którą zjedli nad ranem, przepracowawszy noc całą. Inni to komiwojażerowie i agenci, dla których te godziny są najdogodniejsze, lub też bezrobotni znęcani niskimi cenami porannymi.

W swojej „Księdze Dżungli” Kipling opowiada, jaką naukę otrzymują młode wilczki:

„Remember the night is for hunting, remember the day is for sleep” (pamiętaj, że noc jest dla łowów, pamiętaj, że dzień jest dla snu). Regule tę przyswoili sobie nie tylko ci, którzy idą rano do kina, ale liczne związki sportowe, które, wbrew tradycji, urządzają nocne mecze przy świetle sztucznych słońc elektrycznych. Dawniej jedynym sportem nocnym był boks, teraz koszykówka, piłka nożna, hokej i inne sporty stają się rozrywkami nocnymi.

Ameryka niczem się nie dziwi — wszak to kraj wszelkich możliwości. A przecież zdołał ją zadziwić młody Churchill, potomek sławnego rodu książąt Mallborough, wnuk Randolpha Churchilla, a syn Winstona Churchilla. Zadziwił Amerykę młodzieniec, który w wieku lat 19, sam, z wielką pewnością siebie i z własnej inicjatywy, przybył do „bratniego narodu”, aby propagować ideę wspólnej interwencji zbrojnej obu krajów w razie potrzeby, aby przeciwstawić się rozbrojeniu.

Sluchaczom swoim młody Randolph opowiedział, „jakby uporządkował sprawy świata, gdyby był premierem Wielkiej Brytanii”. Program jego opierał się na współpracy Anglii z Ameryką, które rządziłyby światem, utrzymywałyby pokój i w razie potrzeby używałyby siły. One to zablokowałyby Rosję aż do chwili, w której Rosja „ustatkuje się”. Dalej wysłanoby ekspedycję do Chin, kładąc kres wzajemnemu mordowaniu się Chińczyków otwierając rynki chińskie dla handlu.

Depresja ekonomiczna, wynik wyborów, zanik popularności Hoovera, przyczyniły się do tego, że obywatel amerykański, który sławił swą ojczyznę, swych rodaków, urządzenia i ustawy amerykańskie, który z pogardą patrzył na cały świat, przyszedł do przekonania, że samokrytycyzm jednak nie jest rzeczą zupełnie błędną. A że wszystko w Ameryce odbywa się na wielką skalę, więc też i samobiczowanie się, wywlekanie spraw nie miłych, piętnowanie bandytyzmu, przekupstwa, korupcji, nabiera prawdziwie amerykańskich rozmiarów.

OTWARCIE

Biblioteki Narodowej

Wczoraj godz. 11-ta rano odbyło się uroczyste otwarcie biblioteki Narodowej przy ul. Rakowieckiej 6.

Biblioteka mieści się w gmachu Wyższej Szkoły Handlowej.

Biblioteka Narodowa obejmuje centralne zbiory, połączące z rewindykacji biblioteki Żalskich, z Rapperswylu oraz z licznych darów i zakupów. Liczba numerów bibliotecznych sięga pół miliona.

W gmachu Wyższej Szkoły Handlowej zbiory Biblioteki Narodowej umieszczono tymczasowo do czasu wybudowania własnego gmachu.

Brazylja po rewolucji

Spokój i ład zapanował w kraju

Sytuacja wewnętrzna w Brazylii, która jeszcze niedawno zdawała się zagrażać całości federacji brazylijskiej, lub co najmniej wróżyła by długotrwałe walki, ku największej szkodzi narodu, znajdującego się w pełni swego rozwoju, uległa radykalnej zmianie.

Armia i flota, podzielone z początku między dwa wrogie sobie obozy, wahały się, czy pozostać po stronie rządu, uznaję jednak w końcu słusność ruchu rewolucyjnego, przechodząc na jego stronę bez zastrzeżeń i zapewniając w ten sposób zwycięstwo rewolucji i spokój wewnętrzny krajowi. Z uwagą śledzone przez opinię europejską, wypadki brazylijskie wywoływały zrozumiałe niepokój o losy południowej Ameryki, która równocześnie z ciężkim kryzysem ekonomicznym narażona była na wszelkie klęski wewnętrzno-politycznych walek partyjnych, odbywających się równocześnie w kilku krajach. Obawy te zwiększał jeszcze brak ścisłych informacji o przyczynach rewolucji, o jej przebiegu i o ustosunkowaniu się do niej większości społeczeństwa brazylijskiego.

Obecnie, gdy Junta wojskowa oddała władzę p. Getulio Vargas b. ministrowi skarbu i prezydentowi jednego z najlepiej zagospodarowanych stanów w Brazylii Rio Grande do Sul, można się spodziewać utrwalenia spokoju

i ładu w kraju.

Co się dotyczy składu nowego rządu, to wchodzi doń między innymi p. Assis Brasil, weteran propagandy republikańskiej, wytrawny dyplomata, obecny właściciel wielkich przedsiębiorstw hodowlanych, oraz De Mello Franco, wybitny znawca prawa międzynarodowego, który wielokrotnie dawał wyraz swemu żywemu zainteresowaniu i sympatjom w stosunku do Polski odrodzonej.

Poza rozwiązaniem kongresu, wszystkie inne instytucje, oraz w szczególności ustawy dotyczące osób i majątku cudzoziemców, zachowują w pełni swoją moc obowiązującą. Imigracja pracowników rolnych została utrzymana wraz z zachowaniem świadczeń i przywilejów, które dotąd imigrantom przysługiwały.

Uspokojenie, jakie obecnie nastąpiło w Brazylii, zostało przez wszystkie narody przyjęte z prawdziwą satysfakcją, tembardziej, iż nowy rząd reprezentuje nazwiska ludzi dobrze znanych i zasłużonych na polu współpracy międzynarodowej. Polskie losy Brazylii muszą bardziej niż wielu innych obchodzić, gdyż, nie mówiąc już o wielkiej emigracji polskiej, która się tam znajduje, należy pamiętać, iż Brazylija była pierwszym państwem, które uznało po wojnie państwo polskie.

M. M.

Nastroje antysowieckie w Anglii

LONDYN, 28.11. Prasa londyńska ostro krytykuje stanowisko Hendersona, który wzbrania się założyć protest przeciwko złośliwym i fałszywym oskarżeniom Anglii o udział w projektowanym ataku na Rosję.

„Times” uważa taki protest za konieczny, ponieważ tego rodzaju przeciwniejsza propaganda, przeprowadzana w Rosji za pomocą procesu Ramsina i towarzyszy, podnieca namiętności i może stać się niebezpieczeństwem dla pokoju. Skoro podnoszone są tego rodzaju fałszywe oskarżenia przeciwko rządowi zagra-

nicznym i ich przedstawicielom, to jest najwyższy czas, ażeby rządy zainteresowane zastosowały wszelkie możliwe środki dla podjęcia tego zła w korzeniu. Nowa fala teroru w Rosji daje się tylko tem wyjaśnić, że „pięcioletni plan” okazał się w warunkach sowieckich niemożliwy do przeprowadzenia. Otóż, władcy sowieccy chcą się teraz odegrać i odwrócić ogólną uwagę od zła wewnętrznego w innym kierunku, wzniecając nienawiść przeciwko obcym rządowi kapitalistycznym za pomocą urojonych zamachów na państwo sowieckie.

—o—

Machinacje włoskie

przeciwko wpływom francuskim na Bałkanach

WIEN 28, 11. „Neue Freie Presse” donosi z Berlina, że niemieckie koła dyplomatyczne nie przypisują wielkiego znaczenia spotkaniu Grandiego z Litwinowem w Medjolanie.

Koła te są zdania, że w Medjolanie nie zawarto żadnych umów, a zaproszenie do spotkania w Medjolanie wyszło ze strony Włoch. Wizytę Litwinowa uważają w Berlinie jako konsekwencję wizyty, którą złożył turecki minister spraw zagranicznych w Rzymie.

Stosunki między Turcją i Rosją są bardzo bliskie, a poza tem Włochy starają się

rozszerzyć sferę swych wpływów na Bałkanach. Celem polityki włoskiej jest przeciwdziałać wpływom francuskim na Bałkanach i doprowadzić do pewnego rodzaju okrażenia Jugosławii. W tym celu Włochy starają się przeciwstawić Małej Entencie inną małą ententę, składającą się z Turcji, Grecji i Bułgarii.

Nawet w Rumunii dyplomacja włoska pracuje na rzecz tego planu, którego urzeczywistnienie zależy, oczywiście, od życzonego stanowiska Rosji. W czasie wizyty Litwinowa w Medjolanie mówiono więc prawdopodobnie i o tych sprawach.

Katastrofa kolejowa pod Gdynią

GDYNIA, 28.11 (tel. wł.) Dzisiaj rano na nowo wybudowanej linii kolejowej w pobliżu stacji Orłowi-Kolbki w odległości 4 km. od Gdyni wydarzyła się katastrofa kolejowa.

13 wagonów z węglem pociągu towarowego, zdążającego do portu z powodu rozłupienia się szyn wykołowało się i spadło z nasypu.

Hamulcowy pociągu został zabity. Na miejsce katastrofy zjechały władze gdańskiej dyrekcji kolejowej.

W podziemiach starej Warszawy

Fortyfikacje obronne — Lochy więzienne

Piwnice i lochy w domach staromiej-
skich Warszawy, a mianowicie pod ka-
mienicami Fukierów, Gizów i ks. Mazo-
wieckich zasługują na szczególną uwa-
gę.

Z wymienionych kamienic dwie pierw-
sze początkami swymi sięgają
pierwszej połowy 15-go stulecia.

Kamienica ks. Mazowieckich jest od
nich starsza co najmniej o 100 lat, a więc
została zbudowana jednocześnie z naj-
starszymi murami Warszawy.

W koleji tylu wieków kamienice mniej
lub więcej zmieniały swój pierwotny wy-
gląd. Natomiast ich fundamenty, a prze-
ciwnie wszystkiemu zachowały
swoją dawną charakter.

Piwnice fukierowskie dzielą się na
oddziały: W miarę swego rozwoju firma
dobrała jeszcze piwnice 2 sąsiednich do-
mów, a więc dawną kamienicę Gizów,
obecną obecnie Nr. 29 i kamienicę
ks. Mazowieckich (Nr. 31).

W ten sposób powstał kompleks pi-
wnic, dający całkowite pojęcie o lochach
staromiejskich. Należy przytem zazna-
czyć, że w swoim czasie odgrywały one
niepoślednią rolę, gdyż

stanowiły część fortyfikacji

Warszawy,

A jako takie połączone były z podziemia-
mi wszystkich domów oraz z Katedrą i
Zamkiem Królewskim.

W czasie oblężenia Warszawy w 1656
r. przez Szwedów

odegrały niepoślednią rolę,

gdyż korytarzami, wychodzącymi na Wi-
słę, posługiwano się w celach obronnych.

Piwnice fukierowskie dzielą się na od-
działy: beczkowe i butelkowe. Pierwsze
z nich jako długie korytarze ciągną się
w stronę ul. Piwnej. Jeden z oddziałów
butelkowych, znajdujący się pod kamie-
nicą Fukierów, zawiera t. zw.

„skarbiec” z najstarszych win

na świecie.

Piwnica ta nosi nazwę „hetmańskiej”,
zawartość jej, wynosząca 6 tys. butelek,
oceniona jest na 2 milj. zł.

Piwnice te odegrały ważną rolę rów-
nież i podczas insurekcji kościuszkow-
skiej, a

pierwsze projekty powstania

listopadowego

pod ich grubymi sklepieniami były o-
nawiane. Za czasów powstania styczni-
owego ich właściciel, Teofil Fukier, be-
dąc skarbnikiem jednego z pułków pow-
stańczych, w piwnicach swych
przechowywał broń i ważne

dokumenty.

Sościli one wiele wybitnych osób
różnych czasów, dość wspomnieć kró-
lów: Władysława IV, Jana Kazimierza,
Sobieskiego, Michała Wiśniowieckiego i
Stanisława Augusta. W ostatnich 10-ciu
latach zwiedzali je: obecny prezydent
Stanów Zjedn. Hoover i Marszałek Foch.

Początek historii lochów pod kamie-
nicą ks. Mazowieckich ginie w mrokach
wieków. Wiadomem jest, że gdy w 1339
r. zjechali do Warszawy delegaci papie-
scy dla zbadania i osądzenia sporu Ka-
zimierza Wielkiego z krzyżakami o na-
jazd na ziemie polskie, posiadanie tego
trybunału odbywało się w domu pierw-
szego wójta warszawskiego, Bartłomie-
ja. Na tem miejscu właśnie zbudowano
w jakiś czas potem obecnie istniejący
gmach, który w 1408 r. został nabyty
przez ks. Mazowieckiego Janusza (stał
pochoździ jego nazwa), a w 62 lata póź-
niej przeszedł na własność rodu Kazi-
mierzów.

Podczas ostatniej restauracji tej ka-
mienicy

natrafiono na loch więzienny

„in fundo”, znajdujący się pod dawną
basztą. Wójt, jako głowa miasta, był
przedstawicielem rządu i sprawiedliwo-
ści. W jego więc domu odbywały się są-
dy, a wyroki w sprawach kryminalnych
wykonywano na miejscu, sadząc przeto
stepce do lochu, gdzie

ginał śmiercią powolną.

Jeden z narożników arkad lochu spo-

czywa na palach i ruszcie z olbrzymich
bali dębowych. W tem właśnie miejscu
była zrobiona odwieczna studnia, służąca
dla celów lochu.

Ten szczegół jest najważniejszym
motywem, służącym do wyjaśnienia zna-
czenia lochu, jako więzienia „in fun-
do”.

Skrytobójcze zabójstwo przez okno

Krwawe porachunki na tle majątkowym

W nocy z 17 na 18 czerwca ub. r. we
wsi Wólka Pieczyńska, gm. Drozdów, pow.
grójecki, dokonano

skrytobójczego zabójstwa

gospodarza z tejże wsi ś. p. Józefa Pu-

chały. Tłem zbrodni były porachunki ma-
jątkowe.

Miedzy Józefem Puchałą a Francisz-
kiem Serafinem wynikały częste spory o
grunt, gdyż Puchała utrzymywał, że Se-

rafin niesłusznie jest w posiadaniu 2
morgów 225 prętów, należnych mu z ty-
tułu odpisania na jego korzyść.

Serafin kategorycznie oświadczył że
nie pozwoli sobie wydrzeć posiadanego
gruntu, groząc Puchałę, że padnie tru-
pem i gruntu tego nie doczeka się wcale.

Miał się odbyć sąd. W połowie czer-
wca Puchała spodziewał się wezwania na
rozprawę. W dniu 17 czerwca r. b. do
Puchały przybyli około 9 wiecz. sąsiedzi:
Aleksandra Parol i Władysław Kołaciń-
ski. Po półtoragodzinnym pobycie wy-
szli. Puchała odprowadził ich do bra-
my, powrócił, usiadł koło pieca i zaczął
kręcić papierosa. Żona jego, Rozalja za-
jęta była w kuchni przygotowywaniem
pokarmu dla drobiu.

Wtem nagle

rozległy się dwa potężne huki.

Puchała z przerażenia zwała się na
ziemię. Puchała w tym czasie ugodzony
kulą wybiegł do sionki i tutaj padł jak
długi. Małżonka przysnęła mu wodą w
twarz, lecz niestety, nie dawał już za-
datego znaku życia. Nie żył.

W dochodzeniu ustalono, że dane by-
ły dwa strzały z dubeltówki przez okno.
Ze śladów, znalezionych w obrębie domu
Puchały — wynikało, iż sprawca zabój-
stwa strzelał z pozycji klęczącej.

Sprawa zabójstwa Puchały była o-
kryta mgłą tajemnicy. Podejrzenia i pew-
ne poszlaki przemawiały na niekorzyść
skłóconego z nieboszczykiem Franciszka
Serafina.

Ażeby należycie wyświecić tajemni-
cę sprowadzono psa policyjnego, który
po śladach, poprzez kartofliska

doprowadził do chaty Serafina,

kładąc się pod jego oknem.

Serafin aresztowano. Nie przyznał
się do winy, lecz będąc zatrzymany tym-
czasowo w areszcie gminnym, w rozmo-
wie, prowadzonej szepem ze swą pa-
sierbicą — opowiedział o przebiegu o-
hydnej zbrodni.

Sąd okr. w Warszawie na sesji wy-
jazdowej w Grójcu — skazał Serafina
na 8 lat ciężkiego więzienia zasądzając
jednocześnie odeń tytułem szkód 5000
złotych.

Sąd apel. w Warszawie wyrok ten
zatwierdził, lecz sąd najwyższy uchylił
go, przekazując sprawę do ponownego
rozpatrzenia.

Wczoraj sąd apelacyjny w Warsza-
wie rozpoznawszy tę sprawę, pod prze-
wodnictwem wiceprezesa Fleszyńskiego
— uznał Serafina winnym

i skazał go za to na 8 lat ciężkiego wię-
zienia, oraz zasądził powództwo w kwotę
5000 złotych.

Zbieg z więzienia wileńskiego

ujęty przez patrol K. O. P-u

Patrol Korpusu Ochrony Pogranicza
ujął na granicy litewskiej jakiegoś nie-
znajomego usiłującego przekroczyć „zie-
loną granicę”. Aresztowany podał się za
Antoniego Baranowskiego, mieszkańca
Wiłna i wyjaśnił, że jakoby pragnął u-
dać się do Kowna, gdzie miał otrzymać
pracę.

W toku śledztwa wyjaśniło się, iż
pseudo — Baranowski nazywa się w
rzeczywistości Zarecki i oddawna poszu-
kiwany jest przez władze policyjne za

szereg przestępstw natury kryminalnej.

Ostatnio był sądzony w Lidzie za na-
pad rabunkowy i skazany na ciężkie
więzienie. Po rozprawie Zarecki miał być
przewieziony do sądu w Grodnie, gdzie
miał również szereg procesów, lecz w
drodze zbiegł.

Do tej pory ukrywał się i obecnie zo-
stał ujęty, gdy drogą okólną usiłował
przedostać się do sowietów.

Bandytę osadzono ponownie w wię-
zieniu litewskim.

Pijani awanturnicy

zamordowali spotkanego na drodze wieśniaka

Dnia 21 lutego r. b. drogą wiodącą do
Bieniałoń wojew. wileńskiej jechali wozem
pełni wojowniczego temperamentu wywoła-
nego alkoholem trzej młodzi włościanie:
Zygmunt Bohdanowicz, Bronisław Ludojć
i Stefan Gościowicz, którzy nikogo ze spot-
kanych po drodze nie minęli spokojnie. Ze
wszystkimi wszczynali awantury, a nawet
okładali ich kijami.

W pewnym momencie trójka pijanych
spotkała wiozącego drzewo Aleksandra Bie-
lewicza, którego też obrzucono stekiem wy-
zwisk.

Na tem tle wynikła kłótnia, która nieba-
wem przerodziła się w tragiczną w skut-
kach bójkę, gdyż awanturnicy rzucili się na
Bielewicza, bijąc go dragami. Wskutek za-
danych ciosów napadnięty zbroczony krwią
runął na ziemię, a wówczas wszyscy trzej
napastnicy odjechali, pozostawiając swą
ofiara na pastwę losu.

Nieszczęśliwym zaopiekowali się inni

„PAMIĄTEK NIE ZABIERAMY”

Bandyci-gentleman

dokonali napadu na plebanję

Onegdaj o godz. 18,30, dokonano
napadu rabunkowego,
na plebanję w Samokłeskach, w powiecie
bydgoskim.

Jakichś dwóch nieznanych osobników z
rewolwerami w ręku, wtargnęło przez
otwarte drzwi kuchni, do mieszkania ks.
proboszcza Sobocińskiego i podczas gdy je-
den z nich udał się za łupem do pokoiów,
drugi chcąc steroryzować gospodynię, wy-
mierzł do niej rewolwer, z którego oddał
strzał na postrach.

Tymczasem pierwszy bandyta sterory-
zował księdza, poczem wspólnie ze swym
towarzyszem, pozrywali z okien firany i
sznurami tychże związali księdza, oraz go
spodnię, a następnie zabrali się
do plądrowania mieszkania.

W czasie tej czynności, prowadzili z
księdzem, jak gdyby przybyli doń w gości-
nę, „towarzyską” rozmowę. Mianowicie
jeden z nich, poprawnym językiem mówił,
że skończył 8 klas gimnazjalnych, że był
buchalterem w pewnej instytucji w Byd-

goszczy itd. Znalazłszy jakieś pieniądze
w szufladzie, zapytał, czy należą one do
kościół, a otrzymawszy odpowiedź twier-
dzącą, pozostawił je na miejscu, mówiąc,
że

kościelnych rzeczy nie zabiera

To samo powtórzyło się w chwili, gdy
bandyta zabierał się do ściągnięcia z ręki
gospodyni złotej bransoletki. Gdy gospo-
dyni oświadczyła, że bransoletka ta jest
dla niej pamiątka, z całą galanterją uklonił
się, mówiąc: „dziękuję, pamiątek nie za-
bieramy”.

Bandyci byliby może jeszcze dalej
prowadzić rozmowę, gdyby nie nadchodzą-
ca na lekcję śpiewu młodzież. Zabrawszy
więc szybko

67 zł. gotówki,

znalezioną w kieszeni księdza, oraz dwa
rewolwery z szuflady i powiedziawszy
grzecznie „dowidzenia”, ulotnili się.

Przybyła młodzież uwolniła księdza i
gospodynię, poczem zaalarmowano policję,
która przedsięwzięła pościg za bandytami

W sprawie bezpośrednich wagonów

W niektórych bezpośrednich wago-
nach, jak np. Warszawa-Budapeszt,
ilość pasażerów jest bardzo mała. Mi-
nisterstwo Komunikacji zamierza przeto
skasować na tych liniach wagony bez-
pośrednie.

Wózki dziecięce

Łóżka metalowe

Materace wyscielane, higien.,
spręż. „PATENT”,
do mebl. łóżek
amerykań-
skie

Wyżymaczki

Umywalki

Krzeselka dziecięce

Rowery w wielkim wyborze

Na dogodnych warunkach
w fabrycznym składzie

„DOBROPOL”

Łódź, Piotrkowska 73, tel. 158-61
w podwórzu. 1401

KRONIKA

LISTOPAD

29

SOBOTA.

DZIS:

Saturnina

JUTRO:

Andrzeja

Wschód słońca 7 m. 12
Zachód słońca 15 m. 34

Od Wydawnictwa

W związku z uroczystym obchodem 100-letniej rocznicy Powstania Listopadowego pismo nasze poświęci jutrzejszy numer powyższej uroczystości. Numer ten, obficie ilustrowany, będzie zawierał szereg wyborowych artykułów, poezji i t. d., pierwszorzędných autorów.

Celem uregulowania niedzielnego nakładu prosimy o rychłe zamawianie potrzebnej ponad zwykłą normę ilości egzemplarzy.

Nabożeństwa
w kościołach ewangelickich
w języku polskim

W niedzielę dn. 30 b. m. nabożeństwo uroczyste w związku z 100-letnią rocznicą Powstania Listopadowego odprawi w kościele św. Jana o godz. 9,30 rano pastor Kotula zaś zwykłe o godz. 12-ej w południe w kościele św. Jana odprawi pastor Zalewski, a w kościele św. Trójcy w tymże czasie pastor Schmidt.

Uroczystość odsłonięcia
pomnika Tadeusza Kościuszki

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu postanowiono dokonać uroczystego odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki w niedzielę, dnia 14-go grudnia r. b. Program uroczystości zostanie opracowany przez Magistrat i podany do publicznej wiadomości w najbliższych dniach.

„Noc Listopadowa”

W niedzielę, dn. 30 listopada r. b., o godz. 8-ej wiecz. w świetlicy Polskiej YMCA., Piotrkowska 89, prof. K. Grafczyński wygłosi prelekcję p. t. „Noc Listopadowa”.

Wejście bezpłatne.

Z Katolickiego Uniwersytetu
Robotniczego

W sobotę dnia 29 b. m. o godz. 19 p. prof. Jasiński wygłosi odczyt p. t. „Powstanie Listopadowe”. Wstęp dla słuchaczy K. U. R. wolny za okazaniem legitymacji, a dla wszystkich innych za opłatą 20 groszy.

Ze względu na aktualny ten temat, należy przypuszczać że szerokie masy naszego społeczeństwa przybędą na ten ciekawy odczyt.

Koncert chórów „Lutni”

W niedzielę, dn. 7-go grudnia, o godz. 4-ej po poł. w sali Filharmonji Biblioteki Polskiej YMCA. organizuje Koncert z łaskawym współudziałem Chórów „Lutni” pod dyr. p. Charuby. W koncercie biorą udział wybitni soliści naszego miasta, o czym podamy wiadomość jutro. Dochód z koncertu przeznaczony zostanie na cele Biblioteki.

Spółka Szewców

w Łodzi,
ul. Piotrkowska 79, tel. 158-38

poleca:

SKORY — HURT i DETAL

specjalność:

detaliczna sprzedaż **wełnek trwałych na wodę, jak również skóry trwałe do pomp.**

1407

ROCZNICA LISTOPADOWA

w oddziałach łódzkiego garnizonu

CAPSTRZYK.

Dnia 29, XI. 30. o godz. 17 m. 45 (jest to historyczna godzina wybuchu powstania w Warszawie — rozpoczęcie akcji od pożaru na Solcu, dającego sygnał do walki) orkiestry wojskowe, Policji Państwowej, Związku Strzeleckiego, Sokoła, Kolejowa, Straży Ogniowych, Widzewskiej Manufaktury, Elektrowni Łódzkiej oraz szkół średnich i zawodowych odegrają capstrzyk na ul. miasta.

Orkiestry 28 i 31 p. S. K. zatrzymują się również na Placu Wolności celem odegrania utworów z repertuaru 1830/31 r.

POBUDKA.

Dnia 30. XI. 30. o godz. 7-ej wyż. wym. orkiestry odegrają pobudkę na placach miejskich z tem, że uprzednio grają marsze i utwory z repertuaru 1830/31 r. przed swoimi koszarami (lokalami).

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO.

Dnia 30, XI, 30 r. o godz. 11-ej w Katedrze św. Stanisława Kostki odprawione zostanie uroczyste nabożeństwo. O godz. 12 m. 15 nastąpi złożenie wieńca na Płycie Nieznanego Żołnierza przez Komitet obchodu uroczystości.

W uroczystym nabożeństwie w Katedrze weźmie udział Baon honorowy w składzie:

1 komp. honorowa z chorągwią z 31 p. S. K. (3 plut. à 2 dr.). 1 komp. 28 p. Strzel. pieszych P. W. (Związek Strzelecki) ze sztandarem. (3 plutony à 2 drużyny.). 1 komp. Huf. Szk. P. W. ze sztandarem (3 plut. à 2 dr.). D-ca Baonu mjr. Smajek.

Po nabożeństwie nastąpi defilada przed D-cą O. K. IV. ulicą Piotrkowską w pobliżu Katedry, poczem Baon honorowy odmaszeruje do koszar.

NABOŻEŃSTWA INNYCH WYZNAŃ.

Dnia 30. XI. 30. zostaną również odprawione nabożeństwa dla szeregowych:

a) wyznania ewang. o godz. 9. m. 15. w kościele św. Jana przy ul. Sienkiewicza 60.

b) wyznania mojżeszowego o godz. 10-ej w synagodze przy ul. Wolborskiej 20

WIDOWISKO DLA ŻOŁNIERZY.

Dnia 30. XI. 30. o godz. 16-ej odbędzie się w Teatrze Popularnym uroczyste przedstawienie dla wojska, poprzedzone przemówieniem Dyr. J. Wolczyńskiego.

Odegrane zostanie:

1) „Noc Listopadowa” St. Wyspiańskiego, akt. I w Szkole Podchorążych. 2) „Warszawianka” Pieśń z roku 1830 — St. Wyspiańskiego.

Podczas przedstawienia przygrywa orkiestra 28 p. S. K.

O godz. 20,45. — uroczyste przedstawienie w Teatrze Miejskim dla oficerów, ich rodzin i szerszej publiczności poprzedzone przemówieniem inż. J. Holcgrebera.

Wystawione zostaną sztuki, jak w Teatrze Popularnym.

Podczas przedstawienia przygrywa orkiestra 31 p. S. K.

DEKOROWANIE KOSZAR.

W dniu 29. XI. 30. od pobudki i przez cały dzień 30. XI. 30. wszystkie koszary i lokale wojskowe będą przyozdobione chorągiewkami o barwach państwowych, udekorowane zielenią, wieczorem zaś iluminowane.

800 okazów

w warszawskim ogrodzie
zoologicznym

W warszawskim ogrodzie zoologicznym znajduje się obecnie 800 okazów, w tem 300 ssaków, 450 ptaków, oraz 50 gadów i ryb.

Wśród ssaków znajdują się: 2 słonie, 12 lwów, 3 lamparty, 2 tygrysy, 2 pumy, serwał, ocelot, ryś, 45 małp, 3 niedźwiedzie białe, 3 niedźwiedzie brunatne, 7 niedźwiedzie malajskie, 2 lamy, 2 żubry, zebu, szakale, 2 welblądy, 3 hieny, 8 pekary, jeleni Wapiti, 3 jelenie Axis, 2 psy Dingos oraz wilki, lisy, borsuki, jeżozwierze, szopy, gronostaje, łasice, tchórze, ostronose, świnki morskie, sarny, daniel i t. d.

Z pośród ptaków wymienić należy piękne okazy orłów, sępów, sokołów, jastrzębi, kormoranów, pawi, bażantów, sów, puszczyków, pelikanów, żurawi, czapli, łabędzi czarnych i białych oraz rzadkie okazy czarnoszyich, ziemb egzotycznych, oraz około 100 papug w 20 gatunkach.

Miedzy gadami znajduje się krokodyl, wąż boa Anaconda, żmija półksiężycowa oraz żmije i węże zwykłe.

W dziale ryb ogród posiada oryginalne okazy belonów, teleskopów, złotych karasi żyworodków, węgorzy i t. d.

Zamach samobójczy

17-letniej dziewczyny

Około godziny 4 nad ranem, przechodzący ulicą Sienkiewicza patrol policji, usłyszał dobywające się jęki z wnętrza bramy Nr. 28 przy tejże ulicy.

Jak stwierdzono, w bramie tej targnęła się na życie przez wypicie większej dozy nieznanej trucizny, 17-letnia Anna Kramczykówna, zamieszkała przy ulicy Kilińskiego 97.

Po przepłukaniu desperatce żołądka, lekarz pogotowia ratunkowego, przewiózł denatkę w stanie bardzo ciężkim do szpitala.

tala, gdzie walczy ze śmiercią.

Przeprowadzone dochodzenie policyjne ustaliło, iż Kramczykówna z zawodu służąca, pracowała u pp. K. przy ulicy Sienkiewicza, skąd została przed tygodniem zwolniona z pracy.

Nie mając żadnych środków do życia, Kramczykówna zamieszkała u siostry swej, jednakże nie chcąc być ciężarem swej rodziny, wolała targnąć się na życie, aniżeli w przyszłości słyszeć słowa, iż trzymają ją z litości. (p)

—oOo—

Zuchwałe włamanie

do urzędu gminnego w Dmosinie

Nocy wczorajszej do urzędu gminy Dmosin, powiatu brzezińskiego, włamali się jacyś. nieznani sprawcy.

Jak ustalono — złoczyńcy dostali się do gmachu, stanowiącego siedzibę urzędu gminnego, przez wybicie szyb i następnie przez okna. Włamywacze szukali prawdopodobnie pieniędzy, albowiem do-

konali rozbicia szuflad w biurkach i przewertowali dokładnie ich zawartość.

Złoczyńcy zostali natychmiast spłoszeni, albowiem nie otwarli wszystkich szuflad — zbiegli.

Władze policyjne zarządziły energiczne poszukiwania za sprawcami włamania. (s)

—oOo—

Badanie lekarskie nauczycieli

Chorzy i ułomni, nie będą mogli obejmować
klas szkolnych

Od nauczyciela szkolnego wymaga się specjalnych kwalifikacji nie tylko naukowych znajomości przedmiotu i zdolności pedagogicznych, ale także pewnej ogłady towarzyskiej, braku nawyków i przyzwyczajęń, które udzielałyby się uczniom i nade wszystko zdrowie.

Jest rzeczą znaną, że o ile nauczyciel jest słaby fizycznie i chory, to nie jest on w stanie utrzymać klasy w porządku i dziaćwa szkolna i młodzież, wychowując jego braki fizyczne, korzysta z okazji, ha-

lasując i awanturując się na lekcjach. Niektórzy nauczyciele zdradzają objawy choroby umysłowej, hipochondji, hysterji, są zbyt nerwowi i przeto nie mogą zaskarbić sobie uszanowania ze strony uczniów. Nauczyciele mają być badani w zakładach psychotechnicznych, ale także będą badani przez lekarzy. Chorzy i ułomni nie będą mogli obejmować klas szkolnych.

W tej sprawie ma być wydane zarządzenie władz szkolnych.

—oOo—

Pożar na wsi

Trzy zagrody poszły z dymem

We wsi Polesie, powiatu tureckiego, wybuchł w dniu wczorajszym groźny pożar w zagrodzie Józefy Brylakowej. Pożar spowodowany został wadliwym urządzeniem przewodu kominowego, wiodącego od t. zw. sabatnika, który został dla wypieku chleba zbyt silnie nagrany, od czego zajęła się słoma na strychu.

Mimo energicznej akcji ratunkowej, pożar przerzucił się na zagrodę sąsiednią, Brylaka Franciszka, poczem jeszcze na dalszą zagrodę, Olejnika Jana.

Wszystkie trzy zagrody spłonęły doszczętnie. Straty ogółem wynoszą około 80,000 złotych.

Brylakowa doznała w trakcie gaszenia pożaru tak silnych poparzeń, iż została odwieziona do szpitala w Turku. (s)

—oOo—

W obliczu ruiny finansowej

znalazł się magistrat Częstochowy

Przed niedawnym czasem woj. kielecki p. J. Paciorkowski rozwiazał zarząd magistratu m. Częstochowy.

Komisarzem mianowany został p. Al. Bratkowski, radca wojewódzki.

Obecnie, jak się dowiadujemy, b. magistrat w spadku po sobie pozostawił, niezależnie od 34-miljonowego długu z tytułu pożyczek długoterminowych (poż. Ulenowska), zobowiązania krótkoterminowe na sumę 2,600,000 zł

Pozatem pozostały do uregulowania należności przedsiębiorstw budowlanych i dostawców na sumę półtora miliona zł. i zainkasowane, a nie wpłacone do kasy skarbowej za podatki państwowe około ćwierć miliona zł.

Oto wymowne „kwiatuszki” gospodarki miejskiej poprzedniego magistratu, a ciężki „orzeczek zgryzienia” dla nowo mianowanego komisarza.

Ojciec i syn skazani po 3 lata domu poprawy za podpalenie swych zabudowań gospodarczych, celem podjęcia premii asekuracyjnej

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi pod przewodnictwem sędziego Kozłowskiego w asystencji sędziów Halickiego i Natkessa, rozpatrywał sprawę 25-letniego Jana Kołacza oraz ojca jego 56-letniego Józefa, oskarżonego o podpalenie swych zabudowań gospodarczych, celem podjęcia premii asekuracyjnej.

Jak wynika z odczytanego na rozprawie sądowej aktu oskarżenia i zeznań świadków, sprawa ta przedstawia się następująco:

W dniu 27 czerwca r. b. około godziny 8 rano, mieszkanie wsi Łaskowice pod Pabjanicami Piotr Szczesio, będąc na podwórzu swojego gospodarstwa, poczuł swąd palących się gałęzi.

Po stwierdzeniu, iż pali się obora sąsiada jego Józefa Kołacza, Szczesio wszczął alarm i przy udziale innych mieszkańców wsi rzucił się na ratunek budynków gospodarczych sąsiada.

Po ugaszeniu, dopiero co wybuchłego pożaru, wieśniacy po wejściu do obory, w której wybuchł pożar, zauważyli kupkę dymiącej się jeszcze słomy, połączonej pasmem słomy z dachem słomianym obory, co wskazywało na umyślnie podpalenie i usiłowanie dążące do spalenia się budynku.

Po rozgrzebaniu ogniska, wzniecone go pośrodku obory, celem wywołania pożaru, policjanci znaleźli pluszową parę spodni mocno opaloną oraz lniane pakuły nasycone naftą.

W toku dochodzenia, policja ustaliła, iż idące do szkoły dzieci, widziały Jana Kołacza około godziny 6.30 idącego z zawiniątkiem pod pachą w stronę obory, stanowiącą część starych zabudowań gospodarczych na gruncie ojca jego, zaś po upływie kilkunastu minut widziano wychodzącego z obory szybko oddalającego się w stronę nowo wybudowanych zabudowań gospodarczych ojca jego Józefa.

Dalsze dochodzenie policyjne ustaliło, iż spodnie pluszowe znalezione w oborze i służące po nasyceniu je naftą jako zarzewie pożaru, należały do Jana Kołacza, w czym upewnił policję jeszcze w toku pierwotnego dochodzenia brat Jana, 10-letni Antoni.

Na rozprawie sądowej, stwierdzono, iż stare swe zabudowania gospodarcze Józef Kołacz ubezpieczył na sumę 4.420 zł, mimo, iż przedstawiały one wartość do 1000 złotych.

Na rozprawie sądowej ojciec i syn nie przyznali się do współudziału w podpaleniu swej obory, w celu uzyskania premii asekuracyjnej, jednakże sąd do-

szedł do tego przekonania, gdyż po wysłuchaniu mowy prokuratora Deczyńskiego i obrony wnoszonej przez adwokata

Kobylińskiego skazał ojca i syna po 3 lata więzienia zamieniającego dom poprawy z pozbawieniem praw. (p)

Lepszy, biały chleb będziemy jedli w grudniu

Pod wpływem rozpoczętej już na dobre młocki zbóż, podaż ziarna na rynkach krajowych stała się zbyt intensywna, skutkiem czego odnotowano w listopadzie dalszy spadek cen na giełdach zbożowych.

Pszenica, notowana jeszcze w październiku na giełdzie warszawskiej po 2.21 dolara za kwintal, spadła w listopadzie do 2.97 dolara. Żyto spadło z 2.14 na 2.10, jęczmień z 2.90 na 2.75 dolara.

Walka z tą zniżką jest niesłychanie utrudniona, wymagałaby bowiem od samych rolników dużej wstrzemięźliwości w rzucaniu na rynek posiadanych zapasów.

Ze strony rządu spodziewać się należy jednego: zniesienia ograniczeń przemiałowych dla żyta. Umożliwienie młynom niższego przemiału wzmoże zapotrzebowanie na żyto z tego względu, że z każdego 100 kilogramów ziarna otrzymywać się będzie tylko 60 kilogramów maki, zamiast 75.

Oczekiwany wzrost konsumpcji żyta wyraża się cyfrą 4.000 wagonów.

Usunięcie ograniczeń przemiałowych oczekiwane jest już w początkach grudnia.

Chleb z nowej, 60-procentowej maki, będzie bielszy, smaczniejszy, no — i o kilka groszy droższy.

Warunki pracy nauczycieli szkół powszechnych zbadał specjalny delegat Min. W.R. i O.P.

Jak już pismo nasze donosiło, Min. W. R. i O. P. zainteresowało się sprawą przeciążenia nauczycieli szkół powszechnych

okręgu szkolnego łódzkiego zawodową pracą, unormowaną rozporządzeniami ministerjalnymi.

W związku z tem bawił w Łodzi w bież. tygodniu specjalny delegat ministerstwa, p. Wawrzynowski, który odbył wizytację szeregu szkół powszechnych celem ustalenia szczegółowych danych, dotyczących organizacji pracy i nauczania w szkołach powszechnych.

Delegat ministerjalny wskutek zarządzeń władz wyższych nie mógł przed-

stawiać naszego pisma udzielić na powyższy temat wywiadu, skonstatował jedynie, że wizytacja stoi w związku z nadmiernym obciążeniem

personelu nauczycielskiego pracą i ze sprawą powiększenia liczby etatów w Łodzi.

W dniu wczorajszym wizytacja została zakończona, a delegat przedłożył w dniu dzisiejszym p. ministrowi wyniki spostrzeżeń, od których zależy definitywne rozstrzygnięcie kwestji powiększenia etatów.

Sprawy tej nie spuścimy z oka i będziemy czytelników naszych, zwłaszcza sfery nauczycielskiej, w dalszym ciągu informowali o skutkach wizytacji.

Wodą źródlaną leczył wszelkie dolegliwości

Sąd okręgowy w Sosnowcu, na kaden- cji wyjazdowej w Olkuszu, rozpatrywał między innymi sprawę p. Michała Łacha z Nowej Wsi, gm. Minoga, pow. olkuskiego.

P. Łach, człowiek inteligentny i wykształcony, z ukończoną wyższą szkołą handlową, zajmuje w Nowej Wsi skromne stanowisko nauczyciela.

Posiada on wybitne zdolności magnetyczne i zajmuje się, poza pracą zawodową, leczeniem chorych na różne dolegliwości. Niedawno został p. Łach, przez pewne osoby, oskarżony przed starostwem w Olkuszu o szarlatanstwo, niedozwolone praktyki lekarskie i t. d., wskutek czego został ukarany drogą administracyjną przez starostwo olkuskie grzywną w wysokości 100 zł. Uważając się za pokrzywdzonego, p. Łach odwołał się do sądu

okręgowego w Sosnowcu.

Na rozprawie wyjaśnił oskarżony, że nie zajmuje się leczeniem, lecz uzdrawianiem, nie stosuje żadnych środków leczniczych, nie wypisuje recept, ani też nie pobiera za uzdrowienie żadnych wynagrodzeń. Metoda uzdrawiania p. Łachą polega na silnej wierze chorego w własności lecznicze czystej wody źródlanej, którą p. Łach wlewa w obecności chorego do butelki, oraz na własnościach hipnotycznych p. Łacha. Prawdziwość i skuteczność uzdrawiania stwierdzają liczni uzdrowieni.

Sąd po przesłuchaniu całego szeregu świadków, zeznających pod przysięgą, nie widząc w postępowaniu p. Łacha cech przestępstwa, uniewinnił go, uchylając zarazem grzywnę nałożoną przez starostwo.

Pod wspólnym zarządem Scalenie ubezpieczeń społecznych w Polsce

Wkrótce ukaże się dawno oczekiwany dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczący scalenia wszystkich ubezpieczeń społecznych w całej Polsce.

Kasy Chorych, Zakłady ubezpieczeń od wypadków, Zakłady emerytalne pracowników umysłowych złączone będą w jedną całość organizacyjną. Wspólnym organem zarządzającym będzie

Izba naczelna ubezpieczeń społecznych,

złożona z delegatów wyżej wymienionych zakładów.

Dotychczasowe odrębne składki ubezpieczeniowe zastąpione będą jedną składką ogólną, nieco niższą od istniejących.

Głównym oparciem scalonych ubez-

pieczeń będą Kasy Chorych. Liczba ich będzie znacznie zmniejszona w ten sposób, że małe kasy powiatowe zostaną zastąpione

jedną wielką kasą

dla całego województwa lub okręgu. Da to poważne oszczędności na wydatkach administracyjnych i personalnych.

Na czele Kas Chorych stać będą Rady zarządzające w znacznie zmniejszonym składzie, dyrekcje i komisje rewizyjne.

Rady te składać się będą w jednej trzeciej części z przedstawicieli pracowników, jednej trzeciej z pracowników i jednej trzeciej z mianowanych przez rząd fachowców.

Akademja Listopadowa Zjednoczenia Narodowego Mocarnej Polski

Dnia 30 listopada, w niedzielę, odbędzie się Uroczysta Akademja ku czci bohaterów listopadowej insurekcji w sal Filharmonji (Narutowicza Nr. 20) o godzinie 5.30 wieczorem.

Program wypełnią przemówienia W. P. Prezesa Najdiera i Prof. Grafczyńskiego, oraz popisy wokalne orkiestry, chóru katedralnego i deklamacje artystów Teatru Miejskiego.

Stolarnia w płomieniach

W dniu wczorajszym, w godzinach rannych, przy ul. Smoczej, pod Nr. 11, wybuchł groźny pożar, który powstał w lokalu stolarni, stanowiącej własność Gustawa Kessmanna.

Do akcji ratowniczej zawezwano natychmiast 4. oddział straży ogniowej, który — po godzinnej wyteżonej pracy zdołał ogień zlokalizować.

Jak ustalić dochodzenie — pożar powstał od rozpalonego piecyka, z którego wypadł płonący węgiel, od którego zajęły się wiory, powodując pożar, który strawił stolarnię, wraz z narzędziami i zapasem drzewa, przyczyniając straty w wysokości około 10.000 złotych. (s)

**DZIŚ
w RADJO**

Godz. 17,00
100-lecie Powstania Listopadowego

Z Tow. Rzem. „Resursa”

Zarząd Tow. Rzemieślniczego „Resursa” Łodzi wzywa wszystkie Cechy i Gospody czeladzi do wzięcia gremjalnego udziału w uroczystym nabożeństwie w Katedrze św. Stanisława Kostki w dniu 30 listopada r. b. z okazji Obchodu 100-letniej rocznicy Powstania Listopadowego. Zbiórka ze sztandarami w niedzielę dnia 30-go b. m. o godz. 10-ej i pół przed Katedrą.

Ulgi celne przy eksporcie do Grecji

Jak wiadomo w kwietniu r. b. podpisana została po długotrwałych rokowaniach polsko-grecka konwencja handlowa, oczekiwana oddawna także przez niektóre firmy łódzkiego przemysłu włókienniczego, utrzymujące ożywione stosunki handlowe z rynkiem greckim. Prócz klauzuli największego uprzywilejowania Polska uzyskała w wymienionej konwencji także szereg zniżek indywidualnych, które jednak przez szereg miesięcy miały znaczenie teoretyczne, gdyż konwencja nie została narazie ratyfikowana.

Obecnie Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi otrzymała wiadomość, według której przyznane obustronnie w traktacie polsko-greckim z dn. 10 kwietnia r. b. zniżki celne zostały wzajemnie wprowadzone w życie z dn. 15 listopada r. b. niezależnie od ratyfikacji traktatu, która nastąpić ma później. Należy przypuszczać, że uzyskane tą drogą zniżki celne wpłyną dodatnio na wznowienie stosunków handlowych włókiennictwa polskiego z rynkiem greckim, interesującym się zwłaszcza polskimi wyrobami pluszowymi oraz aksamitem.

1425 Wytwórnia
Piecy i kuchenek
przenośnych nagrodzona
na wystawie Gospod. Higienicz. w Łodzi, dużym
srebrnym medalem.
„KOZMINEK”
Główna 51, tel. 109-75

Związek Majstrów w rocznicę Powstania Listopadowego

W dniu jutrzejszym, w niedzielę, w sali Związku Majstrów Fabrycznych przy ul. Żeromskiego 74/6 odbędzie się o godz. 4-ej po poł. uroczysta akademja, poświęcona obchodowi rocznicy Powstania Listopadowego. Akademja połączona będzie z atrakcjami artystycznymi o bogatym programie. Wstęp bezpłatny. (s)

Z Tow. Gimn. Sport. „Bar-Kochba”

Zawiadamia się Członków T-wa, że w sobotę, dn. 13-go grudnia 1930 r. o godz. 19-tej w pierwszym, a 20-tej w drugim terminie odbędzie się w lokalu T-wa, przy ul. Kolejnej 5, doroczne Walne Zebranie z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie i wybór prezydium,
2. Odczytanie i zatwierdzenie protokołu o ostatniego dorocznego walnego zebrania,
3. Sprawozdanie z działalności T-wa za rok ubiegły,
4. Zatwierdzenie nowego statutu T-wa,
5. Zatwierdzenie budżetu na rok 1930-31,
6. Wybory władz T-wa,
7. Wolne wnioski.

Uwagi: wolne wnioski należy zgłaszać pismennie na ręce Zarządu w terminie do dnia 6 grudnia 1930 r. włącznie.

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Auka. K. Leinvebra (Plac Wolności 2) Sukc. J. Hartmana (Młynarska 1), W. Danielecki (Piotrkowska 127), A. Perelman (Cegielniana 64), J. Cymer (Wólczańska 37), Sukc. F. Wójcickiego (Nawojurowskiego 27). (p)

TEATR I SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, sobota i poniedziałek wiecz. powtórzenie świetnej komedji współczesnej Rudolfa Sterreichtera „Konto X”.

W niedzielę o godz. 4 popoł. po cenach najniższych „Papa”.

W niedzielę wiecz. uroczyste przedstawienie, okazji Rocznic Listopadowej: Noc Listopadowa i Warszawianka. Dekoracje B. Kudewicza.

TEATR POPULARNY.

Dziś, sobota o 4 popoł. jutro, w niedzielę, 12 w poł. „Królowa śnieżka i 7 karłów”.

Dziś, sobota wiecz. premiera komedji polskiej J. Rączkowskiego „Nad polskiem morzem”. Reżyserja St. Orzechowskiego.

W niedzielę o 4 popoł. „Warszawianka” St. Wyspiańskiego dla wojska.

W niedzielę wieczorem „Proboszcz wśród bractwa” z J. Woskowskim w roli tytułowej.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Piotrkowska 25.

Dziś w sobotę dnia 29 bm. o godz. 8 m.15 i jutro o godz. 4 m. 15 popołudniu i 8 m. 15 wiecz., Teatr Popularny w Sali Geyera występuje z premierą słynnego dramatu historycznego osnutego na tle powieści Henryka Sienkiewicza p. t. „Krzyżacy”, „Zbyszko i Danusia” w 8 odsłonach. Nowe kostiumy i nowe dekoracje art. mal. B. Witkowskiego. Reżyseruje J. Pilarzski. Bilety do nabycia w kasie teatru.

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI.

Jutro t. j. w niedzielę z powodu koncertu urządzanego przez „Kolo Sportowe” firmy L. Geyera w godzinach rannych przedstawienie dla naszych miłośników odbędzie się o godz. 1 w południe. Odegrana będzie pełna humoru tańców i śpiewów fantastyczna bajeczka p. t. „Zaczarowana królowa” w 4 akt. Bilety do nabycia w kasie teatru.

TEATR REWIJ KAMELEON

ul. Sienkiewicza 40.

Dziś i jutro nieodwołalnie ostatnie 2 dni rewji pożegnania p. t. „Szukasz szczęścia, wstąp na chwilę” ciesząc się ogólnym powodzeniem z udziałem całego zespołu.

Podczas każdego przedstawienia rozlosowane są w dalszym ciągu wśród publiczności dolary amerykańskie, przyczem w dniu onegdajszym wygrana przypadła w udziale p. Tustanowskiemu Stanisławowi ul. Przejazd 56 i p. Angielczyk Wiktorji ul. Andrzeja 4. Ceny miejsc nie podwyższona. Początek przedstawień o godz. 5.30, 7.45 i 9.45 wieczór.

TEATR DLA DZIECI

Sala Filharmonji, Narutowicza 20.

Już dziś wszystkie dzieci naszego miasta będą miały niezwykłą uciechę.

Znajdą się bowiem niewątpliwie o godzinie 12-ej w południe na przedstawieniu najpiękniejszej baśni w 4-ach aktach ze śpiewami i tańcami, p. t. „Za siedmio ma górami”.

KINO LUNA.

BITWA POD SOMMĄ.

Przed wybuchem wielkiej wojny Europejskiej znaną wytwórnię „Pathe” w Paryżu pracowali 3-ej Operatorzy filmowi: Neumann (Niemiec) Boelcke (Anglik), oraz Francuz Resie, pochodzący z Lion.

Mobilizacja prawie jednocześnie powołała ich na wojnę. Przyjaciele uroczyście sobie przyrzekli, że po zakończeniu wojny wrócą do domu, aby każdy z nich zabrał na front aparat filmowy, celem dokonania zdjęć z działań wojennych, przyczem umówili się, że zdjęcia te będą wysłali każdy do swego domu rodzinnego, jeśli wróci z frontu, to fragmenty te po wojnie połączą w jeden film historyczny, jakiego dotąd nie było.

Los chciał jednak inaczej. Neumann i Resie zginęli wśród krwawych bojów nad Sommą, Boelcke zaś w chwili, kiedy podczas ataku gazowego dokonywał zdjęć filmowych, oślepił i kontuzjowany odłamkiem granatu stracił pamięć. Leczący przez szereg lat w szpitalu wojskowym w Londynie, wzrok już nigdy nie odzyskał, wrócił mu pamięć.

Niewidomy inwalida, Boelcke, żyjący na bruku londyńskim w opłakanych warunkach materialnych przypomniał sobie o układzie jaki zawarł kiedyś ze swymi kolegami. Nie wiedział, że zginęli na wojnie, z trudem odnalazł ich adresy i nawiązał korespondencję z ich rodzinami. Okazało się, że wiele zdjęć filmowych z pola bitwy przechowało się, jako cenną pamiątkę z okresu wielkiej wojny. Boelcke, który sam zresztą dokonał największych ilości zdjęć wrócił się do słynnej wytwórni Neuma — Era w Londynie, proponując sprzedaż tych niezwykłych filmów, zawierających oryginalne zdjęcia największej bitwy, czasu wojny światowej. Wytwórnia Londyńska, uznając niesłychaną wartość tych zdjęć, chętnie je zakupiła, płacąc inwalidzie oraz wdowom po dwóch poległych operatorach łączną sumę 3000000 funtów i przystąpiła do realizacji niezwykłego dzieła filmowego p. t. „Bitwa nad Sommą”.

Wspomniana wytwórnia zwróciła się do angielskiego Sztabu Generalnego z prośbą o udzielenie objaśnień do filmu. Sztab przydzielił dwóch oficerów z wojskowego Instytutu Naukowo-Geograficznego, pod którego kierunkiem zmontowano całą bitwę nad Sommą (od początku przygotowania ofensywy aż do klęski Niemiec i zwycięstwa Koalicji).

Tak powstał obraz, który jest autentycznym dokumentem historycznym wielkiej wojny światowej i prawdziwym unikatem w dziejach twórczości filmowej.

„Bitwa pod Sommą” wyświetlana będzie w „Lunie”.

◆◆◆◆◆
**NIEŚCIE POMOC
NAJBIEDNIEJSZYM**

Odznaczenia złotymi i srebrnymi krzyżami zasługi

Prezes Rady Ministrów odznaczył złotymi krzyżami zasługi Wiktora Wagnera, inspektora farmaceutycznego w Łodzi, za zasługi na polu pracy społecznej, oraz Kazimierza Minewskiego, prezesa związku wojewódzkiego straży pożarnych w Sieradzu, za zasługi na polu pożarnictwa.

Ponadto srebrnymi krzyżami zasługi odznaczni zostali: Jerzy Rosicki, re-

renderarz urzędu wojewódzkiego w Łodzi, za zasługi na polu pracy społecznej, Czesław Silewicz, rolnik z pow. łódzkiego, za zasługi na polu pracy społecznej, Wacław Kropp, burmistrz m. Ozorkowa, za zasługi na polu pracy samorządowej, oraz Eryk Hałaszkiewicz, asesor urzędu wojewódzkiego w Łodzi, za zasługi na polu obrony państwa.

Okazje do handlu z zagranicą

W biurze Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi znajdują się zgłoszenia następujących firm:

Poważna firma egipska obejmie zastępstwo fabryki wyrobów bawełnianych, pragnącej eksportować do Egiptu.

Firma bułgarska nawiąże stosunki handlowe z krajowymi firmami, pragnącymi eksportować przędzę wełnianą, ba-

wełnianą i wiganjową oraz wełnę i skóry surowe.

Firma charbińska pragnie nawiązać stosunki handlowe z krajowymi fabrykami, produkującymi wszelkiego rodzaju filce.

Blizszych informacji udziela biuro Izby Przemysłowo-Handlowej Targowa 63, tel. 182—54.

Straszną śmierć pod kołami pociągu

W dniu onegdajszym, w godzinach rannych, pod pociąg, przejeżdżający od stacji Chojny, naprzeciw ul. Nowo-Projektowanej, rzucił się jakiś młody człowiek, który został przez koła lokomotywy formalnie rozpołowiony.

Jak się okazało — desperackiego czynu dokonał 18-letni Alfons Gamoń, zamieszkały przy ul. Śląskiej 33, a zatem w pobliżu miejsca dokonania rozpaczli-

wego czynu.

Jak zdołaliśmy ustalić — młodociany desperat, odbywający praktykę u szewca, przy ul. Śląskiej 24, otrzymał od ojca polecenie wpłacenia pewnej sumy pieniędzy. Pieniądze te jednak wydał na własny użytek, a dręczony najwidoczniej wyrzutami sumienia i w obawie przed karą — nie widział innego wyjścia, jak skończyć samobójstwem. (s)

Sprawa godzin handlu przed świętami

Jak już donosiliśmy, organizacje kupieckie miały się zwrócić dorocznym zwyczajem do władz administracyjnych w sprawie przedłużenia godzin handlu w okresie przedświątecznym.

Jak się dowiadujemy, sprawa ta jest już definitywnie załatwiona przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

W myśl postanowień Ministerstwa, w o-

kresie przed świętami Bożego Narodzenia w ciągu 7 dni handel dozwolony jest do godz. 9-ej wieczór, a w niedzielę, poprzedzającą święta od godz. 13-ej do 17-ej wieczór.

Żadnych zezwoleń na otwarcie sklepów w tych godzinach nie potrzeba, ani starań i dotyczy to wszystkich sklepów z artykułami pierwszej potrzeby. (b)

Lecznica Kasy Chorych w kolonii na Polesiu Konstantynowskim

Niedawno temu komisarz Kasy Chorych w Łodzi zwrócił się do magistratu z prośbą przydzielenia do dyspozycji Kasy Chorych na Polesiu Konstantynowskim kilku pokojowego mieszkania w nowo wzniesionych domach miejskich, celem urządzenia tam specjalnej lecznicy.

W piśmie swem Kasa Chorych zaznacza, iż urządzenie takiej lecznicy tam jest nieodzowną koniecznością, wskutek zaludnienia się tam ubezpieczonych w Kasie Chorych. Sprawa powyższa była omawia-

na na wczorajszym posiedzeniu magistratu, i wzięwszy pod uwagę faktyczną konieczność urządzenia lecznicy, uchwalono oddać do dyspozycji Kasy Chorych w Łodzi kilkupokojowe mieszkanie, na parterze w jednym z domów będącym obecnie na ukończeniu.

Wobec tego, iż wykończenie domów tych nastąpi już w najbliższych tygodniach, Kasa Chorych natychmiast przystąpi do urządzenia ambulatorji na miejscu. (p)

Wystawa malarstwa i rzeźby

W niedzielę, dnia 30 b. m. o godz. 12-ej w południe odbędzie się otwarcie wielkiej wystawy obrazów i rzeźb w salach gmachu Geyera ul. Moniuszki 2, I. p. front.

Wystawa, skupiająca dzieła pedzła i dłuta artystów — plastyków wybitnych łódzkich, malarzy: Finkelszteina S., Hirszfanga Ign. i Kudewicza Bol., oraz rzeźbiarzy: Czeczotta Al., Kahanego J. i Libelskiego Miecz. przedstawia się zarówno technicznie, jak i pod względem wyboru dzieł naprawdę imponująco. Zakres malarstwa obejmuje prace rysunkowe, olejne, akwarele, pastele, i tusze, będące materiałem pejzaży, portretów, martwej natury, aktów i studjów. W dziale rzeźby pomieszczone są

dzieła o zakroju figuralno — monumentalnym, nadto metaloplastyka, przeważnie o temacie ornamentacyjnym.

Protektorat nad wystawą objął Komitet honorowy, złożony z przedstawicieli władz, najpoważniejszych sfer obywatelskich, instytucji kulturalnych i całej prasy miejscowej.

Inicjatorzy wystawy uczynili ją dostępną dla największych rzesz społeczeństwa, dając każdemu możliwość zwiedzenia tego tak rzadkiego zbioru sztuki codziennie w godzinach od 10-ej rano do 10 wieczorem. Wystawa czynna będzie przez niedługi tylko okres, dlatego rychło jej zwiedzenie staje się ze wszelkich miar pożądanem. (R)

CZYTELNIKU!

Czy godzi się narażać wydawnictwo na straty przez nieuiszczanie prenumeraty?

Płać regularnie należność, by pismo mogło rozwijać się i skutecznie stawać w obronie Twych interesów!

Strajku na tramwajach nie będzie

W związku z obiegającymi od pewnego czasu pogłoskami o zapowiadającym strajku na tramwajach miejskich, w związku z pewną reorganizacją pracy na tramwajach, wprowadzoną na podstawie rozporządzenia ministerjalnego, dowiadujemy się, iż strajk taki nie będzie miał miejsca na tle wspomnianem, że zatem nie jest w najbliższej przyszłości oczekiwany. (s)

Komunikat

W związku z obchodem rocznicy 100-cia Powstania Listopadowego odbędzie się dnia 30 listopada o godzinie 10-ej rano zbiórka w lokalu przy ul. Narutowicza Nr. 45 członków Legji Inwalidów Wojsk Polskich. Obecność wszystkich członków obowiązkowa

Zarząd Legji

CO USŁYSZYMY PRZEZ RADJO

„POLSKIEGO RADJA”.

Sobota, dnia 29 listopada 1930 r.

8.45. Transmisja z Wilna Msza i koncert organowy.

11.58—12.00. Sygnał czasu z W-wy.

12.00— Capstrzyk z Belwederu.

12.30—13.15. Transmisja z Filharmonji Warszawskiej.

15.40—16.00. Odczyt dla młodzieży o Powstaniu Listopadowym, zorganizowany przez Łódzki Komitet Obchodu 100-letniej rocznicy Powstania Listopadowego.

16.00—16.30. Stuchowisko dla młodzieży. „W Soplicowie” p. Marji Dynowskiej (tr. z W-wy).

16.30—17.00. Koncert dla młodzieży (tr. z W-wy).

17.00— Akademia z Politechniki Warszawskiej.

19.00— Capstrzyk (godzina warunkowa) tr. z W-wy.

19.25—19.40. Feljton o Mochnackim (tr. z W-wy).

19.40—20.00. Odczyt o Powstaniu Listopadowym, zorganizowany przez Łódzki Komitet obchodu 100-letniej rocznicy Powstania Listopadowego.

20.00 — Audycja muzyczna literacka, związana z obchodem Listopadowym (tr. z W-wy).

Po audycji komunikaty: meteor., polie sport.

23.00—24.00. Lekka muzyka polska (tr. z W-wy).

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

Niedziela, dnia 30 listopada 1930 r.

9.30 — 11.30 — Nabożeństwo z kościoła na Woli (ks. Bis up Gall) i założenie kamienia węglowego pod pomnik gen. Sowińskiego, z związku 100-letnią rocznicą powstania listopadowego.

11.30 — 11.58 — Uroczysta zmiana warty w Belwederze.

11.58 — 12.00 — Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.

12.00 — 13.00 — Inauguracja zjazdu Historyków Polskich w Warszawie.

13.00 — 14.00 — Transmisja II-ej części Programu z Filharmonji Warszawskiej. W programie muzyka Polska.

14.00 — 14.05 — Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin.

14.05 — 14.30 — Przerwa.

14.30 — 15.40 — Audycja rolnicza z muzyką „Coś ważnego, o czym na wsi mówią i myślą” (tr. z Warszawy).

15.40 — 16.00 — Program dla dzieci „Andrzejki” — obrazek słuchowski p. Lu cyny Krzemienieckiej (tr. z Warszawy).

16.00 — 16.20 — Skrzynka pocztowa — korespondencja bież. omówi red. Jan Piotrowski.

16.20 — 16.40 — Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy.

16.40 — 16.55 — „Nowe metody badania mózgu” — wygł. prof. dr. Michał Siedlecki (tr. z Krakowa).

16.55 — 17.15 — Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy.

17.15 — 17.30 — Wiadomości przyjemne i pożyteczne (tr. z Warszawy).

17.40 — 19.00 — Koncert popularny Ork. P. P. pod dyr. Al. Sielskiego.

19.00 — 19.25 — Rozmaitości.

19.25 — 19.40 — Feljton p. t. „O Antku a Mokotowa i cesarzewicz Konstantyn” — wygł. red. Józef Morszyński (tr. z Warszawy).

19.40 — 20.00 — Komunikat sportowy łódzki i odczytanie programu na dzień następny.

20.00 — 20.30 — Transmisja słuchowska z Wilna „Na ustach grzechu” Magdaleny Samozwaniec w radjofonizacji W. Hulewicz.

20.30 — 21.10 — Koncert popularny. Wykonawcy: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, Julia Mochońska (sopr.) i L. Urstein (akomp.)

21.10 — 21.25 — Kwadrans literacki. Maurycy Mochnacki — „Atak spiskowców na Belweder” fragment z „Historji Narodu Polskiego” (tr. z Warszawy).

21.25 — 22.00 — Dalszy ciąg koncertu.

22.00 — 22.15 — P. Antoni Potocki wygłosi feljton p. t. „Pamiętki polskie w Paryżu”.

22.15 — 22.50 — Bronisława Marwid-Gizyńska i Lucja Czechowicz — duet wokalny (tr. z Warszawy).

22.50 — 23.00 — Komunikaty: meteor. polic., sport..

23.00 — 24.00 — Muzyka taneczna z Warszawy.

HANDEL — PRZEMYSŁ i FINANSE

Sytuacja gospodarcza kraju w oświetleniu Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych

Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen w następujący sposób charakteryzuje obecną sytuację gospodarczą:

Ogólne rozmiary wytwarzania, które w sierpniu i wrześniu znacznie się zwiększyły, wzrastały również w październiku, jakkolwiek w tym miesiącu osłabionem. Wskaźnik produkcji przemysłowej podniósł się w sierpniu o 2,5 punktów, we wrześniu — o 2,9 punktów, w październiku zaś wykazał już wzrost sto sunkowo niewielki, a mianowicie: ze 108,9 do 109,7, czyli tylko o 0,8 punktu. W początkach listopada dało się zauważyć ponadsezonalne zmniejszenie stanu zatrudnienia w przemyśle włókienniczym, którego produkcja w obecnym sezonie przekroczyła możliwości zbytu. Ponieważ równocześnie jeszcze niektóre gałęzie, a zwłaszcza hutnictwo żelazne są nadal nastawione na pewną redukcję wytwarzania, a przemysł węglowy nie wykazuje tendencji do ponad sezonowego rozszerzenia wydobycia, wydaje się niewątpliwie, że w listopadzie ogólny rozmiar wytwórczości przemysłowej uległ pewnemu obniżeniu w stosunku do października.

Do zatrzymania wzrostu produkcji przyczyniły się zaburzenia w obrocie pieniężnym i kredytowym, jakie się ujawniły we wrześniu i w październiku i pociągnęły za sobą zatrzymanie poprawy wypłacalności; czynniki te spotęgowały odczuwane w poszczególnych gałęziach przemysłu trudności. Ciężkość na rynku pieniężnym zmusiła banki do zaprzestania stosowania liberalnej polityki kredytowej, a nawet do przeprowadzenia pewnych restrykcji kredytowych. Zwiększenie się trudności w uzyskiwaniu kredytów musiało wywrzeć ujemny wpływ na rozmiary produkcji. Unikanie w tych warunkach wszelkie go nagromadzenia się zapasów w poważniejszych ilościach powodowało w każdym wypadku niedopasowanie się produkcji do bieżącego zbytu i natychmiastowe redukcje rozmiarów wytwórczości; takie zjawisko wystąpiło w przemyśle włókienniczym. Niewątpliwie też utrudnione warunki kredytowe odbiły się na chęci dokonywania inwestycji. Fakt, że ujawnienie się tych czynników nastąpiło nie równocześnie z trudnościami na rynku pieniężnym, lecz dopiero w kilka tygodni później, tłumaczy się tem, że ze względu na technicznych wszelkie zaburzenia w obrocie pieniężnym i kredytowym z reguły dopiero z pewnym opóźnieniem wywierają ujemny wpływ na rozmiary produkcji.

W rolnictwie ogólne położenie pozostało bez większych zmian, przy lekkiej poprawie na wewnętrznym rynku zbożowym i dalszym, stopniowo postępującym, pogorszeniu w zbycie zwierząt, zwłaszcza nierogacizny. Głód pieniężny na wsi jeszcze się nieco zaostriżył, a zdolność nabywcza rolników nie uległa jakiegokolwiek poprawie. Zwykłe jesienne ożywienie zbytu wyrobów przemysłowych, o ile związane jest z dokonywaniami o tej porze zakupami rolników, musiało być dzięki temu w wysokim stopniu zahamowane.

Zakończenie okresu przedwyborczego natychmiast odbiło się na rynku lokacyjnym z wyjątkiem kursów wszystkich papierów wartościowych, zwłaszcza akcji, przy silnie zwiększonych obrotach. Już w najbliższym czasie należy oczekiwać powrotu wkładów do banków, ustania tezauryzacji walut obcych i dopływu wycofanych ostatnio z granicznych kredytów krótkoterminowych, co zasilę w poważniejszym stopniu rezerwy walutowe Banku Polskiego, które i tak już od drugiej połowy października przestały spadać, zwiększy środki obrotowe banków, a w konsekwencji pociągnęły za sobą ponowne szybkie upływanie nie się rynku pieniężnego, które stworzy odpowiednie warunki do dalszego rozszerzenia produkcji. Po-

nieważ jednak powrót wkładów do banków i zwiększanie się rezerw dewizowych Banku Polskiego nie nastąpi od razu, lecz będzie zapewne odbywało się stopniowo, więc też wpływ tego czynnika na rozmiary produkcji będzie mógł uwydatnić się dopiero po upływie pewnego okresu czasu.

Miesiące zimowe będą się zatem charakteryzowały osłabieniem dotychczasowego tempa rozwoju produkcji, a nawet pew-

nym spadkiem rozmiarów wytwórczości przemysłowej. Już jednak z nadejściem wiosny istniejące, choć przejściowo zahamowane, silne tendencje do rozszerzania produkcji przemysłowej powinny się ujawnić z całą siłą, a w ten sposób konjunktura gospodarcza Polski wejdzie na drogę stopniowej likwidacji depresji.

Sprzedaż Premjowej Pożyczki Budowlanej przez P.K.O.

Celem umożliwienia nabycia Premjowej Pożyczki Budowlanej wszystkim, którzy nie wykorzystali tej okazji w czasie subskrypcji, P. K. O. sprzedawała te obligacje przez pewien czas z własnych zapasów po cenie nominalnej. Obecnie, wobec wielkiego zainteresowania ze strony publiczności, zapas ten został wyczerpany. Dalszą więc sprzedaż uskutecznią P. K. O. po cenie zł. 50 gr. 50 za sztukę z doliczeniem wartości bieżącego kuponu. Należy przypuszczać, że kurs ten ulegnie dalszej zmianie.

UPADŁOŚCI i NADZORY

Z Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi

Sensacją dnia wczorajszego było ogłoszenie upadłości teatrowi świetlnemu „Casino” oraz firmie „Zagrodziński i S-ka”. Jak wiemy firma powyższa ostatnio znalaz-

ła się w trudnościach płatniczych. Żądanie ogłoszenia upadłości zgłosił adwokat Ryszard Kujawski w imieniu Michała Pankowskiego, któremu firma upadła została win-

na 10,000 złotych na podstawie dwóch weksli zaprotestowanych, z których jeden został zaopatrzony nawet klauzulą egzekucyjną.

Jak twierdzi wierzyciel w posiadaniu innych wierzytelności jest cały szereg protestów, których powyższa firma nie wykupuje.

Ponieważ współwłaściciele teatru świetlnego „Casino” są jednocześnie właścicielami kinematografu w Warszawie pod nazwą „Stylowy”, biuro wynajmu obrazów firmowych „Estefilm”, dwóch domów i dwóch placów w Warszawie oraz jednego domu w Bydgoszczy, ogłoszenie upadłości zostaje również rozciągnięte i na powyższe obiekty.

Chwilę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 25 października r. b. tymczasowo, t. j. w czasie dopuszczenia do protestu pierwszego weksla.

Ze względu na to, że upadłość powyższa dotyczy osobie właścicieli, a mianowicie Anny, Henryka i Stanisława Zagrodzińskich oraz Marii Klejnowej, wszystkich upadłych postanowił Sąd oddać pod dozór policji.

Kuratorem powyższej upadłości mianowany został adwokat Adam Kitzman, a Sędzią Komisarzem, Sędzią Handlowy Józef Racięcki.

Dodać należy, że wierzyciel, ogłaszający upadłość wnoszą o mianowanie dwóch kuratorów powyższej upadłości ze względu na różnorodność przedsiębiorstw i nie ruchomości w Łodzi i Warszawie, do czego jednak Sąd nie przychylił się.

* * *
Drugą upadłość ogłoszono firmie „Majer Joskowicz” przy ul. Piotrkowskiej 33, na żądanie adwokata Opalińskiego, występującego w imieniu firm wierzycielek „Motte Meillasoux — et Cie” i Paul Des-surmont Motte i S-ka”.

Upadła firma pozostała winną firmom wierzycielkom 72,695 dolarów za wybrane towary i przedsię i długu nietylko, że nie uiściła w całości pomimo częstych żądań, lecz po całorocznej zwłoce i pertraktacjach, w których wierzycielki proponowały zredukowanie należności i uprząstwienie warunków spłaty nie uważała nawet za stosowne odpowiadać na listy. Z tego też powodu wierzyciele zwrócili się do Sądu o ogłoszenie upadłości, a na poparcie swego żądania przedstawili wezwanie notarialne, w którym zażądali od firmy zapłaty należności, jednak zapłata ta nie nastąpiła. Kuratorem upadłość mianowany został adwokat Tadeusza Lipińskiego, a Sędzią Komisarzem Sędzią Handlowy Paweł Szulc.

Początek otwarcia upadłości oznaczono na dzień 24 listopada r. b.

Również w tym samym dniu rozpoznawano podanie Jakóba Gutmana, prowadzącego przedsiębiorstwo handlowe (wyrób i sprzedaż konfekcji damskiej) przy ul. Piotrkowskiej 87, o odroczenie wypłat. Jakkolwiek opinia Sędziego Handlowego, delegowanego do sprawdzenia faktycznego stanu przedsiębiorstwa była przychylna dla firmy, Sąd odmówił Gutmanowi udzielenia odroczenia wypłat.

Prymitywne formy eksportu utrudniają nasz handel z zagranicą

W r. 1928 Polska wywoziła 5,500 wagonów jaja, t. j. około 15,5 proc. wywozu ogólnoswiatowego, w r. z. procent ten wzrósł do 17,5 proc., a byłby jeszcze większy, gdyby nie prymitywne formy eksportu.

Wielka część przedsiębiorstw eksportowych jaja, są to wywoźce małe ilości w drobnych ładunkach. Takim jest typ przeważający przedsiębiorstwa eksportu jaja. Jeśli wziąć pod uwagę, że przedsiębiorstwa te są przeważnie jednoosobowe, o tradycji, jak zwykle w żydowskich rodzinach w Małopolsce, kilkudziesięcioletniej w danym zawodzie, mieszczące się w małych, biednych miastach małopolskich, nieraz odległych od stacji kolejowych, często nieposiadające własnych budynków, że właścicielami ich są przeważnie analfabeci, nie wyda się nam dziwnem, że ludzie ci ślepo i biernie pozostają w zależności finansowej od agentów zagranicznych. Nie jest już bowiem dla nikogo tajemnicą, że eksporterzy ci nie są eksporterami samodzielnymi, ale właściwie subagentami agentów firm importerskich zagranicą. Agenci tych firm,

będący przeważnie krewnymi jednych i drugich, to znaczy biednych małomiasteczkowych naszych eksporterów i wielkich firm londyńskich, hamburskich, berlińskich, wiedeńskich i praskich, otrzymują od centrali swych polecenia i akredytywy bankowe i na ich podstawie dyktują naszym eksporterom, udzielając nawet czasem zaliczek na zakup towaru. W ten sposób ci średnio zasobni w kapitał własny agenci zabierają dość poważną część zysku, jaki powinien przyspaść naszym eksporterom.

W interesie tych ludzi nie leży oczywiście jakiegokolwiek usamodzielnienie się naszych eksporterów i popieranie ich prób tranzakcyj bezpośrednich z centralami światowymi. Ani też nie leży w ich interesie gatunkowanie, czy też choćby dokładniejsza przeróbka towaru, wychodzącego z Polski, gdyż rolę tę spełniają centralne tych agentur. W tem oświeśleniu zrozumiałem jest, jak wielkie znaczenie ma standaryzacja jaja i związana z tem reorganizacja aparatu handlowego, a także, na jak wielkie trudności to napotyka.

G I E L D A

Warszawa, 28-go listopada.

WALUTY.

Dolary Stan. Zjedn. 8.90 1/4

DEWIZY.

Londyn 43.30 1/2

Nowy Jork 8.911

Nowy Jork (kabel) 8.92

Paryż 35.03 1/2

Praga 26.44

Szwajcaria 172.70

Wiedeń 125.52

Obroty małe, tendencja mocniejsza.
Dolar gotówkowy w obrotach pozagię-

dowych — 8.90. Rubel złoty — 4.69.

Gram czystego złota — 5.9244.

PAPIERY PROCENTOWE.

3 proc. poz. budowlana 50.00; 4 proc. poz. inwestycyjna 99.50; 5 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 54.75; 8 proc. L. Z. m. Łodzi 67.25; 10 proc. L. Z. m. Siedlec 77.00; 6 proc. oblig. VI poz. konw. m. Warszawy 1926 r. 51.10.

AKCJE.

B. polski 160.00—160.25; Sole potasowe 90.00; Modrzejów 10.75 — 11.00; Starachowice 14.50.

Ceny zboża w kraju i zagranicą

Przeciętne tygodniowe ceny czterech głównych zbóż w okresie od 17-go do 23-go listopada 1930 r. według obliczenia biura giełdy Zbożowo - Towarowej w Warszawie. Ceny rozumieją się za 100 kg. w złotych.

RYNKI KRAJOWE.

	Pszenvica	Zyto	Jęczmień	Owies
Warszawa	27.97 1/2	18.90	24.81	22.00
Kraków	28.65	20.86	26.50	22.12 1/2
Lwów	26.32 1/2	20.06	—	19.55
Poznań	25.20	18.06	26.00	18.62 1/2

RYNKI ZAGRANICZNE.

	Pszenvica	Zyto	Jęczmień	Owies
Berlin	52.90	32.35	42.40	30.85
Hamburg	27.43	—	14.25	14.55
Praga	37.88	25.21	35.38	27.25
Brno Mor.	35.38	24.82	34.98	25.87
Gdańsk	27.68	20.00	26.20	18.90
Wiedeń	30.31	20.00	35.94	25.12
Liverpool	24.85	—	—	20.52
New Jork	28.12	14.24	—	—
Chicago	24.20	14.24	21.80	20.64
Buen. Air.	24.10	—	—	14.10

U w a g a : Przeciętne w Hamburgu obliczane są za zboże importowane, a mianowicie: pszenica Manitoba 1, jęczmień „Donat” rosyjski i owies Unclipped Plata.

KINO-TEATR RESURSA

UL. KILINSKIEGO 123

Dziś i dni następnych!

Rewelacyjny przebieg tegorocznej produkcji polskiej reżyserji Leonarda BUCZKOWSKIEGO p. t.

„GWIAZDZISTA ESKADRA”

Piękna pieśń poświęcenia i miłości wśród śmiertelnych zapasów z najeżdżą od wschodu.

W rolach głównych:

Baska ORWID, Jana KRYSTA, Janusz Halm i Jerzy Kobusz

Dziś i dni następnych!

Następny program:

WIOSNA W PRATERZE

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

KINO-TEATR LUNA

Dziś i dni następnych!

Najoryginalniejsze i najciekawsze arcydzieło filmowe! Twór 4-letniej wyjątkowej pracy, stworzony pod protektorem Rządu Amerykańskiego

SIMBA, KRÓL PUSZCZY

Pełen emocji i sensacji film z głębi dżungli afrykańskiej przy udziale słynnych i nieustraszonych podróżników

Martyna i Osy
Johnson

Wyjątkowo piękna ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyrykcją Leona Kantora.

Początek seansów o godz. 4-ej po poł., w soboty i niedz. o godz. 12-ej w poł. Ceny miejsc popularnych na pierwszy seans od 1 zł, w soboty i niedz. o g. 12 wszystkie miejsca po 75 gr. i 1 zł.

I-szy dźwiękowy Kinoteatr w Łodzi „SPLENDID” 20. NARUTOWICZA 20

Dziś i dni następnych!

Król tenorów

JAN

KIEPURA

i kusza- BRYGIDA HELM
ca w arcydziele dźwiękowym

Neapol, śpiewające Miasto

Film ten w żadnym innym kinie Łodzi demonstrowany nie będzie.

Początek seansów o godz. 6, 8 i 10. Przedprzedaż biletów w kasie kinoteatru od godz. 12-ej do 2-ej. Passepourtout prócz urzędowych i prasowych nieważne.

DŹWIKOWE Grand-Kino

Dziś i dni następnych!

Wspaniałe arcydzieło filmowe całkowicie w kolorach. Beztroskie żarty i romantyczne przygody łazika-poety Villona. Czarujący bogactwem wystawy film kolorowy p. t.

Król zebraków

Przepiękny romans śpiewno-muzyczny. Muzyka Rudolfa Frimla.

W roli głównej: JEANETTE MAC DONALD (znana z „Parady Miłości”), DENIS KING (najpopularniejszy artysta teatru Ziegfelda) LILIAN ROTH

Uwzględniając krytyczny stan naszego miasta, pomimo wielkich kosztów w związku z sprowadzeniem tego filmu ceny miejsc niepodwyższano. Celem uniknięcia natłoku, uprasza się Szan. Publiczność o przybycie na wcześniejsze seanse.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4, 6, 8 i 10.15. W soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej w poł. Ostatni o godz. 10.15.

Nieustraszone jeździec dzikiego zachodu. Bohater preri i pampasów słynny

KEN MAYNARD

pierwszy raz przemówi i zaśpiewa z ekranu w swym najlepszym filmie romantycznym p. t.

SENOR AMERICANO

Dramat miłości i bohaterstwa.

NADPROGRAM:

Świetna komedia dźwiękowa i aktualności w kraju.

Ceny miejsc popularne. Początek w dni powszednie o g. 4.30, w soboty, niedziele, i święta o g. 12-ej.

KĄCIK RADJOWY

ODCZYTU ROZGŁOSI ŁÓDZKIEJ
POLSKIEGO RADJA
Z INTENCJĄ 100-LETNIEJ ROCZNICY
POWSTANIA LISTOPADOWEGO.

Dziś, w sobotę, dnia 29 listopada ze studia Rozgłośni Łódzkiej „Polskiego Radja” wygłoszone zostaną 2 odczyty, upamiętniające 100-letnią rocznicę Powstania Listopadowego.

Pierwszy odczyt, przeznaczony dla młodzieży, wygłoszony zostanie o godz. 15.40, drugi — dla starszych o godz. 19.40.

Audycja ta, której treść przygotowali najlepsi historycy w Łodzi, zorganizowana została przez Łódzki Komitet Obchodu Stuletniej Rocznic Powstania Listopadowego.

Odczyty wygłoszone zostaną przez artystów Teatru Miejskiego.

DZISIEJSZE UROCZYSTOŚCI

„LISTOPADOWE”

W RADJOFONIZACJI WARSZAWSKIEJ.

Dziś, 29 listopada jako w stuletnią rocznicę Powstania Listopadowego, nadaje stacja warszawska szereg audycji, poświęconych pięknym kartom naszej historii z przed stu laty.

I tak o godz. 11.30 nastąpi transmisja z Belwederu, gdzie odbędzie się uroczystość zacięgnięcia historycznej warty.

O godz. 17.00 red. Zdzisław Debicki poświęci swój feljton postaci Mochnickiego.

O godz. 17.15 — usłyszymy piękny koncert pieśni z roku 1831.

Miedzy godz. 18.00 a 20.00 odbędzie się transmisja uroczystej akademii z Politechniki Warszawskiej, zaś o godz. 20.00 nadana zostanie audycja muzyczno-literacka, poświęcona listopadowej rocznicy.

Zaznaczyć należy, iż z okazji stuletniej rocznicy powstania listopadowego stacja warszawska nadawać będzie odczyty, poświęcone tej rocznicy w ciągu całego bieżącego sezonu aż do końca września roku przyszłego.

Już w bieżącym tygodniu radiowym tak w dziale odczytów dla dorosłych, jak i dla dzieci, znajdziemy szereg feljtonów i odczytów, omawiających stuletnią rocznicę powstania listopadowego.

BIG! BIG! BIG! — POLAND STANDS IN

ADVANCE!

AMERYKAŃSKA EKSPEDYCJA RADJOWA

W „POLSKIM RADJO”.

Goście nagrali na płytach gramofonowych kompletną audycję polską.

Świetny rozwój europejskiej Międzynarodowej Wymiany Programów, która wciągnęła ostatecznie w swą orbitę potężną radjofonję brytyjską i do której należy już w tej chwili osiem radjofonji Europy, musiał zwrócić uwagę Stanów Zjednoczonych, rozporządzających 96-ma broadcastingami, obsługującymi kilkadziesiąt milionów radiosłuchaczy.

Nie czekając na chwilę, w której odpowiednie zdobycze i przygotowania techniczne po-

Do akt. Nr. 2367—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, JÓZEF TOMASZEWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 12 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zamenhofa Nr. 3, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Abrahama Berlińskiego i składających się z 20-tu skrzyń przędzy wigoniowej, oszacowanej na sumę zł. 8,000.

Łódź, dnia 26 listopada 1930 r.

Komornik: JÓZEF TOMASZEWSKI.

Do akt. Nr. 1284—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, JÓZEF TOMASZEWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Podleśnej Nr. 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do fir.: Łódz.-Klejarnia i Krochmalnia Osnow J. Abramowicz i J. Zurkowski i składających się z maszyn do klejenia osnow, oszacowanych na sumę zł. 1,200.

Łódź, dnia 19 listopada 1930 r.

Komornik: JÓZEF TOMASZEWSKI.

Do akt. Nr. 1492—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Głowackiego Nr. 20, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Cegielnia Bałuty” i składających się z cegły oszacowanej na sumę złotych 4,800.

Łódź, dnia 22 listopada 1930 r.

Komornik: ZYGMUNT MAKOWSKI.

Do akt. Nr. 2745—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 4 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Pomorskiej Nr. 33, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Izaka Samaragda i składających się z maszyn do suszenia i motoru elektrycznego, oszacowanych na sumę zł. 1,150.

Łódź, dnia 19 listopada 1930 r.

Komornik: STEFAN GÓRSKI.

Do akt. Nr. 1252—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Pomorskiej Nr. 49, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Pinkusa Chrajanowicza i składających się z 9,900 pudełek takturowych, oszacowanych na sumę zł. 1,050.

Łódź, dnia 21 listopada 1930 r.

Komornik: STEFAN GÓRSKI.

Do akt. Nr. 1805—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, BRONISŁAW PINGIELSKI, zam. w Łodzi przy ulicy Podulniewskiej Nr. 20, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 16 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Orlej Nr. 9, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Borysa Worobiejczyka i składających się z mebli, oszacowanych na sumę złotych 850.

Łódź, dnia 22 listopada 1930 r.

Komornik: BRONISŁAW PINGIELSKI.

Pierwszy rosyjski film mówiony i śpiewany!
Reż. genialnego Stryżewskiego

„TRÓJKA”

Wielki i piękny sentyment, w pieśni, miłości i życiu ludu rosyjskiego, w bezkresnych stepach rosyjskich.

W rolach głównych:

Olga Czechowa, Hans Schlettow

Następny program
dźwiękowego kina „CAPITOL”

zwolą na wymianę programów między Europą i Ameryką i vice versa, jeden z największych koncertów samochodowych, amerykański koncert Chryslera utworzył specjalną miljonową fundację radjową, wysyłając w lipcu r. b. ekspedycję radjową do Europy.

Ekspedycja ta, z Dyrektorem Th. L. Nicholsonem na czele, zwiędziła już wszystkie kraje Europy, a w dniach 12—14 listopada bawiła w Warszawie, gdzie podobnie jak w innych państwach, w porozumieniu z radjofonją miejscową nagrała na płytach gramofonowych kompletną audycję polską, w której odzwierciedlił się duch naszego narodu.

W ten sposób radjotechniczna ekspedycja fundacji Chryslera wywiezie z Europy do Ameryki przebogaty cykl audycji narodowościowych, które kolejno nadawane przez wszystkie broadcastingi z Oceanu, zapoznają wielomilionowe rzesze radiosłuchaczy amerykańskich z kulturą starej Europy.

W zrozumieniu ogromnego znaczenia kulturalnego i propagandowego tej imprezy, kierownictwo „Polskiego Radja” dołożyło wszelkich starań, aby reprezentacyjna audycja polska stała na wysokości zadania.

W układzie programu uwzględniono wyłącznie utwory najbardziej charakterystyczne, przyczem zaproszono przed mikrofon najlepszych solistów, obecnych w danej chwili w Warszawie.

Program ten zawiera najpiękniejsze utwory Chopina, Moniuszki i Wieniawskiego w wykonaniu pp. Aleksandra Michałowskiego i Zbigniewa Drzewieckiego oraz b. primadonny Opery Warszawskiej, p. Polińskiej-Lewickiej, zna-

komitej skrzypaczki p. Eugenji Umkiskiej-Ja-worskiej i świetnej kapeli Jana Rózewicza.

Zarówno cała audycja, jak i jej poszczególne części poprzedzone są odpowiednimi przemówieniami w języku angielskim, które wygłosił speaker ekspedycji. Dodać należy, że Amerykanie używali do nagrywania płyt własnej wielce udoskonalonej aparatury, która gwarantuje w zupełności idealny odbiór.

Niebawem więc na wszystkich falach Nowego Świata rozlegną się dźwięki polskiej muzyki i polskiego żywego słowa, dobrze świadczące o naszej kulturze i przepelniające radością i dumą serca milionowych rzesz polskiego wychodźstwa.

Sympatycy amerykańscy goście „Polskiego Radja”, wśród których znajduje się p. znana komitego wynalazcy lampy katodowej Lee De Foresta, serdecznie przez Kierownictwo naszej radjofonji podejmowani wynieśli z Polski jak najlepsze wrażenia, z entuzjazmem odzywając się o Warszawie, tem, jak się wyrażali par excellence współczesnym („Modern City”).

Nie spodziewali się też, że Polska posiada tak doskonałe urządzenia radjotechniczne, dowiedziawszy się zaś o kończącej się obecnie budowie olbrzymiej stacji Raszyńskiej, najpotężniejszej w Europie, otworzyli szeroko oczy ze zdumienia...

Big! big! big! — powtarzali — Poland stands in advance!

Kino-Teatr PRZEDWIOŚNIE

Zeromskiego 74-76. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego.
Orkiestra symfoniczna pod batutą A. Czudnowskiego. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej pp. w niedziele i święta o godz. 2-ej pp. Ostatni seans o g. 10-ej wiecz. — Ceny miejsc: I. m. 1.25 gr. II. m. 90 gr. i III. 60 gr. — Bilety ulgowe w sob., niedz. i święta nieważne. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH
Wyświetlane będzie majestatyczne arcydzieło mistrza reżyserów Strzyżewskiego. Nie-
zwykle dzieło urodziwej i pełnej temperamentu markietanki, która zdobyła serce cara

pod
tyt.

KATARZYNA

Milostki i przygody erotyczne czarownicy. Rola główne odtwarzają: Lil Dagover jako Katarzyna I. słynny śpiewak Dymitr Smirnow jako Piotr Wielki

W sobotę, 29 listopada o godz. 12-ej i niedzielę 23 listopada o g. 11-ej rano Poranki dla dzieci i młodzieży wyświetlane będzie cudowne arcydzieło D. H. ESTEFILM p. t. „SPORTOWIEC Z MIŁOŚCI” w roli głównej: Buster Keaton. Ceny miejsc: dla dzieci 20 gr. dla dorosłych 50 gr. — Nast. program „Po zachodzie słońca”.

KINO-TEATR CORSO

UWAGA: Pomimo wielkich kosztów wyświetlania tak potężnych asów filmowych, ceny nie podwyższone.

Początek seans. w dni powsz. o godz. 4-ej W soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej. Na pierwsze seanse ceny miejsc znacznie niższe. Orkiestra pod kier. p. Białkiewicza.

Dziś i dni następnych! Niebawem podwójny program:

I. Ken Maynard w swej najpotężniejszej kreacji w największym szlagierze sezonu p. t.

KRÓLEWSKI JEŹDZIEC

Dramat w 9 aktach.

SENSACJA. NIEBWAŁE NAPIĘCIE. MOC NIEZATARTYCH WRAŻEŃ. OLSNIEWAJĄCA GRA. ZDUMIEWAJĄCA INTELIGENCJA KONIA T A R Z A N A . . .

„BAGAZOWY NR. 13”

Wielki oszalały komedjo-dramat w 10 aktach. W roli głównej: uosobienie szlachetnej siły, porywający największy humorysta Ameryki

Victor MC. Langlen Farrel Mc. Donald

Następny program ZAMASKOWANE TWARZE

Fabryka mebli giętych „VIENPOL”

połącza bogaty wybór krzesel, foteli, taburetek i różnych stolików oraz wszystko w zakres giętych mebli wchodzące
Łódź,
ul. Zawadzka 5
Tel. 191-20.

Ogłoszenie.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „Stanisław Winikajtis i S-ka” na mocy art. 512 K. H. podaje do wiadomości wierzycieli upadłości, że decyzją Sądu z dnia 26 listopada 1930 roku został wyznaczony nowy 7-iodniowy ostateczny termin sprawdzenia wiaryczności.

Sprawdzenie odbędzie się w dniu 3 grudnia 1930 r. o godz. 12 w poł. w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy ul. Plac Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15.

Wierzyciele, którzy do tego terminu nie zgłoszą swych pretensji ulegną skutkom, przewidzianym w art. 513 K. H.

Syndyk tymczasowy

Adw. Władysław Rozenblat

Łódź, ul. Al. Kościuszki 32, telef. 158-58

DZWIĘKOWY KINO-TEATR MIMOZA

ul. Kilińskiego 178

Od wtorku, dnia 27 listopada do dnia 5 grudnia r. b.

Wielka premiera największego filmu dźwiękowego świata, przy współudziale 5,000 artystów

„Arka Noego”

Role główne kreują:

George O'Brien i Dolores Costello.

Nadprogram: Dodatek dźwiękowy!

Początek seansów w soboty, niedziele i święta o godz. 3.30. w dni powszednie o godz. 5.30, 7.30, 9.15.

Następny program: „RIO RITA” w roli głównej: Bebe Daniels

OGŁOSZENIE

Urząd Celny w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10-go grudnia 1930 r. o godz. 10-ej w magazynie konfiskacyjnym tut. Urzędu przy st. Łódź-Kaliska odbędzie się licytacyjna sprzedaż towarów prawomocnie skonfiskowanych na rzecz Skarbu Państwa oraz towarów zakwestionowanych w sprawach karnych-skarbowych.

Sprzedawane będą: konserwy ananasowe, jedwab sztuczny nitkowany, tkaniny, koronki, wyroby nożownicze, paski skórzane do kapeluszy, okulary, galanteria, rodzynki, rowery, pończochy, skórki futrzane, gramofony używane i t. p.

W razie niesprzedania towarów w pierwszym terminie licytacyjnym, powtórna sprzedaż licytacyjna odbędzie się w tymże miejscu dnia 30 grudnia 1930 roku o godz. 10-ej rano.

Naczelnik Urzędu:

(—) L. Tumm

Inspektor Celny

1591

Na Splaty! Na Splaty! Na Splaty!

miesięcznie od 50.— zł. poczynając otrzymasz u nas 3 lampowe radio - aparaty w cenie 485.— zł. za komplet z głośnikiem, baterią, akumulatorem i anteną. Kompletnie zadowolone, zupełnie eliminowanie lokalnej stacji, od biór do 30 stacji zagranicy.

POLSKIE RADIO

JERZY KRZYŻANOWSKI

1437

Andrzeja Nr. 4, tel. 20-104.

Izba Rzemieślnicza w Łodzi podaje do wiadomości, iż obecnie wakuje w Izbie posada

Sekretarza

Osoby z ukończonymi studiami prawniczymi, (ekonomicznymi) proszone są o składanie ofert wraz z krótkim życiorysem bezpośrednio do biura Izby (Łódź, ulica Ewangelicka Nr. 18).

...SZEWCY...

Skóry—Hurt i Detal

(specjalność: detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wodę)

poleca:

Spółka Szewców

Piotrkowska 79

tel. 1.58-38

1407

FIRMA „RADJOLA”

PIOTRKOWSKA 88, TEL. 105-34

poleca

Radjoaparaty i części, detektory

Przeróbki aparatów Ładowanie akumulatorów z odniesieniem do domów. Najtaniej bo w podwórzu.

Antoni Wągrowski

Łódź, ul. Piotrkowska 117

poleca: Keldry, kocy, welny, jedwabie, zefiry, popeliny, firanki, kapy, obrusy, purpury na wyspy, towary bielizniane, welwety, flanelę, bieliznę i wataliny. Ceny bardzo przystępne! 1566

Poradnia

Wenerologiczna

Lekarzy Specjalistów

ul. Zawadzka Nr. 1

Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9—2 pp od 11—12 i 2—3 pp. przyjmuje kobieta lekarz

leczenie chorób wenerycznych

moczopłciowych i skórnych

Badanie krwi i wydzielin na

syfilis i tryper

Konsultacje z neurologiem

i urologiem

Gabinet Światło-Leczniczy

Kosmetyka lekarska

Oddzielna poczekalnia dla kobiet

PORADA 3 zł.

519

Jedynie najtańsze źródło zakupów

RADJOSPRZĘTU

Przeróbki aparatów po niskiej cenie

Radjo Splendid

Piotrkowska Nr. 61

Tel. 159-02 1467

w podwórzu.

DR. MED. EDWARD REICHER

Specjalista

chorób skórnych i wenerycznych

Leczenie diatermiją. Elektroterapia.

ul. Południowa 28

Tel. 201-93

Od 8—11 rano i 5—9 wiecz.

w niedzielę od 9—1 pp. 513

Dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. med. J. SADOKIERSKI

stomatolog

chirurgja szczęk, jamy

ustnej i plastyka

regulacja zębów

rentgenodiagnostyka

Piotrkowska 164

Tel. 114-20

przyjmuje od 3—7 pp. 226

Dr. J. NADEL

Akuszerka, choroby kobiece

godz. przyjęć od 3—5

Pomorska 7, tel. 127-84.

1251

DR. HELLER

Choroby skórne i wener.

ul. Nawrot 2. Tel. 179-89

Do 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalne

godz. 4—5 po poł., w niedzielę od 11—2 pp.

Dla niezamożnych ceny lecznic. 813

Ogłoszenia drobne

HALLO!

Hallo! Dzwoni tel. 163-30 „Pogotowie krawieckie Kiersza” Zeromskiego 91, sklep nabożny. Momentalnie odświeże garnitur za zł. 3.—, suknię za zł. 2.80, palto za zł. 3.—, łącznie z odebraniem i odesłaniem. Expressem pierze, farbuje, przerabia, nicuje, sztucznie ceruje. Farbujemy i pierzemy futra sposobem lipskim. 525

Za komplet

„Kurjera Łódzkiego” z października

i listopada 1918 roku dobrze zapłacę.

Ew. wypóż. Oferty sub. „Kurjer-listopada” do Administracji.

Bardzo tanio

byle zarząz do wynajęcia ładny pokój

w centrum miasta dla dwóch panów lub

pań z całkowitem utrzymaniem: Gdańska 19, m. 2. Bardzo tanio.

Kupujcie Wyroby Krajowe !!!